Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν δραχ. 5

ΗΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὲς 100. Ἑξάμηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διακτ. 50, Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 43ος | *Ἀθῆναι, 28 Μαρτίου 1936* | *Ἔτος 58ον.—Ἀριθ. 17*

ΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΚΑΙ ΤΑ ΕΝΝΙΑ ΑΔΕΡΦΙΑ

ΛΑΪΚΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Μιὰ φορὰ καὶ ἕναν καιρὸ ἦταν ἕνας βασιλιὰς καὶ ὅπως ξύπνησε μιὰ αὐγὴ εἶδε πάνω στὸ προσκέφαλό του νὰ περπατάῃ ἕνα ζωῦφιο σὰν μικρὸ σουσάμι. Τὸ πρόσεξε μὰ δὲν τὸ γνώρισε.

Παραξενεύτηκε μ' αὐτὸ καὶ θέλοντας νὰ μάθῃ τί ἦταν, τὄκλεισε σ' ἕνα κουτάκι.

Ἀφοῦ σηκώθηκε ἀπὸ τὸ κρεββάτι καὶ ἐνίφθηκε καὶ ἐντύθηκε, φώναξε τὴ δωδεκάδα του καὶ ἀνοίγοντας μπρὸς σ' αὐτὴν τὸ κουτάκι, ἐζήτησε νὰ τοῦ εἰποῦν τί ζωῦφιο ἦταν αὐτό.

Τὸ κοίταξαν ὅλοι μὲ τὴ σειρά τους, μὰ κανένας δὲν μπόρεσε νὰ τὸ γνωρίσῃ καὶ στὸ τέλος εἶπανε πὼς τέτοιο δὲν εἶχαν ξαναΐδεῖ στὴ ζωή τους.

Τοῦ βασιλιᾶ τοῦ ἐκεντήθη πολὺ ἡ περιέργεια καὶ φώναξε καὶ ἄλλους ἀνθρώπους τοῦ παλατιοῦ του μήπως μάθῃ ἀπ' αὐτοὺς τί εἶναι, μὰ κι' ἐκεῖνοι δὲν τὸ ξέρανε. Μόνον μιὰ μεσόκοπη καθαρίστρα, ποὺ δὲν ἦταν πολὺ καιρὸ στὸ παλάτι, καθὼς τὸ ἀντίκρυσε, τράβηξε μὲ τὰ δυό της χέρια τὰ μάγουλά της καὶ ξεφώνισε:

— Πώ! πώ! Πολυχρονεμένε μου, αὐτὸ τὸ ζουζούνι τὸ λένε ψεῖρα καὶ τὄχουνε προικιὸ ὅσοι δὲν λούζονται, δὲν χτενίζονται, δὲν καθαρίζονται, καὶ τὴν γρηγόράδα ποὺ ἔχει στὰ πόδια της ἡ καταραμένη, τὴ φουμίζει ὁ κόσμος μὲ τούτη τὴν παροιμία:

«Μιὰ κουτσὴ ψεῖρα, ὡς ποὺ νὰ τὴν δῆς, ἑφτὰ μαξιλάρια περπατάει!» λογάριασε τώρα σὲ πόσα τέτοια γυρίζει μιὰ ἄλλη μὲ γερὰ πόδια.

Ὁ βασιλιὰς ἀπὸ ἐκείνη τὴ στιγμή, ἔβαλε στὸ κουτάκι ποὺ εἶχε τὴν ψεῖρα ζάχαρι, καὶ ἡ ψεῖρα τρώγοντας ἀπ' αὐτήν, ἐμεγάλωσε καὶ ἔγινε ἴσαμ' ἕνα κουκί.

Τότε ὁ βασιλιὰς τὴν σκότωσε, καὶ ἀφοῦ πῆρε τὸ τομάρι της, ἔβαλε

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

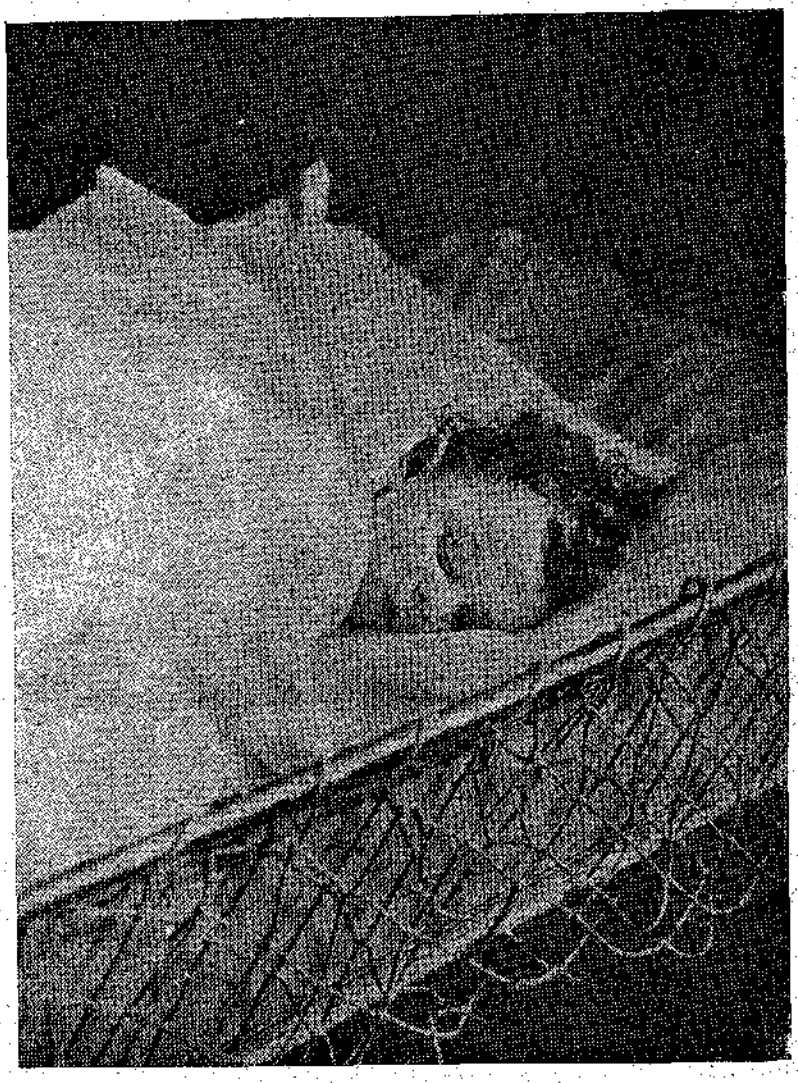

ΑΓΓΕΛΑΚΙ - ΔΙΑΒΟΛΑΚΙ

Κοιμᾶται κ' ὀνειρεύεται
Τὸ ἀμέριμνο παιδάκι...
Πῶς μοιάζει στὸ κρεββάτι του
Μὲ τοῦ θεοῦ ἀγγελάκι!

Μὰ σὰν ξυπνήσῃ, ἄχ τί κακό!
Τὸ ἥσυχο ἀγγελάκι
—Φωνές, τρεχάλες, κλάμματα
Θὰ μοιάζῃ... διαβολάκι.

νὰ διαλαλήσουν σ' ὅλο του τὸ βασίλειο, πὼς ὁποιος βρῆ ἀπὸ τί ζῶο ἦταν τὸ τομάρι αὐτό, θὰ τοῦδινε τὴ βασιλοπούλα γυναίκα του.

Πῆγαν πολλοὶ καὶ τὸ εἶδαν, μὰ κανένας δὲν μπόρεσε νὰ κατάλάβῃ ἀπὸ τί ἦταν καὶ μόνον ἕνας ξένος μὲ γερὴ κορμοστασιὰ καὶ μάτια παράξενα βρῆκε πὼς τὸ τομάρι αὐτὸ ἦταν ψείρας. Τότε ὁ βασιλιᾶς, σύμφωνα μὲ τὸ διαλάλημά του, ἀναγκάσθηκε μὲ κρύα καρδιὰ νὰ δώσῃ τὴν βασιλοπούλα στὸν ἄγνωστο καὶ ξένο.

Ἔγινε σύνταχα ὁ γάμος μὲ βιολιά, χοροὺς καὶ γλέντια καὶ ἑτοιμάσθηκε ὁ ξένος μὲ τὴν βασιλοπούλα νὰ πᾶνε στὸν τόπο του.

Ὁ βασιλιὰς ἔδωσε στὴν κόρη του πολλὰ δῶρα καὶ ἀκόμη τρία περιστέρια νὰ τοῦ στέλνῃ ἀργότερα μὲ αὐτὰ γράμματα καί, ὡς τὰ σύνορα τοῦ βασιλείου του, τοὺς συνόδευσε μὲ ὅλη του τὴν ἀκολουθία. Ἐκεῖ ἀποχαιρετισθήκανε καὶ χωρίσανε.

Ἅμα περπάτησαν λίγο ἡ βασιλοπούλα μὲ τὸν ἄντρα της, τὴν πῆρε αὐτὸς στὸν ὦμο του καὶ τρέχοντας σὰν ἀστραπὴ πέρασε, σὲ λίγη ὥρα, βουνὰ λαγκάδια καὶ δάσῃ, ποὺ καὶ τὸ καλύτερο ἄλογο, θάκανε μέρες νὰ τὰ περάσῃ.

Φτάσανε ἔτσι σ' ἕνα πολὺ μακρυνὸ μέρος· τότε ὁ ξένος, κτύπησε μὲ τὴ γροθιά του τὴ γῆ κι' ἔκανε ἕνα μεγάλο χάλασμα καὶ ἀπὸ ἐκεῖ κατέβηκε μὲ τὴ γυναίκα του σ' ἕνα σιδερένιο πύργο, ποὺ ἦταν στὰ κατάβαθα τῆς γῆς, τὴν κλείδωσε μέσα καὶ ἔφυγε.

Ὅταν ἐνύκτωσε, ξαναπῆγε αὐτὸς καὶ τῆς παρουσιάστηκε σὰν ἕνας ψηλὸς θεόρατος ἀράπης, χτύπησε μὲ τὸ χέρι του κάτω καὶ ἀναπήδησε μπρός του ἕνα τραπέζι μὲ πολλὰ φαγιά.

Ἀμέσως ἄρχισε νὰ τρώῃ ἀχόρταγα, ἐνῶ τῆς βασιλοπούλας δὲν τῆς πήγαινε κάτω οὔτε μπουκιὰ ἀπὸ τὴ σαστιμάρα της καὶ τὸ φόβο της.

Ὁ Ἀράπαρος σὰν ἀπόφαγε τῆς εἶπε:

—Ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄνθρωπος, εἶμαι στοιχειό, ὅλη μέρα θὰ λείπω καὶ τὸ βράδυ ποὺ θὰ ἔρχομαι, καὶ θὰ κοιμόμαστε, θὰ σοῦ βυζκίνω τὸ μικρὸ δακτυλάκι τοῦ χεριοῦ σου γιὰ νὰ πιάρνω ἀπὸ τὸ αἷμα σου τὴ δύναμη ποὺ χρειάζομαι.

Καὶ τὴν ἔβαλε νὰ στρώσῃ νὰ κοιμηθοῦνε.

Ἔστρωσε ἡ βασιλοπούλα κι' ἔπεσε, τότε αὐτὸς ἔγινε ἕνα μεγάλο φίδι, πῆρε στὸ στόμα του τὸ μικρὸ της δάκτυλο καὶ ἄρχισε ἀπὸ ἐκεῖ νὰ βυζαίνῃ τὸ αἷμα της ὡς ποὺ ἀποκοιμήθηκε.

Μὲ τὰ χαράματα ξανάγινε Ἀράπης, κλείδωσε μέσα στὸν πύργο τὴ γυναίκα του κι' ἔφυγε.

Ἡ βασιλοπούλα μόνη της ὅλη μέρα στὸν κατασκότεινο πύργο, ἔκλαιγε τὴ μοίρα της.

Ἅμα ξανανύχτωσε πῆγε ὁ Ἀράπης καὶ σὰν ἔφαγε, ἔγινε πάλι φίδι καὶ ἀποκοιμήθηκε βυζαίνοντας τὸ αἷμα τῆς βασιλοπούλας.

Αὐτὸ γινόταν κάθε βράδυ κι' ἔτσι πέρασε κάμποσος καιρὸς ὡς που ἡ βασιλοπούλα ἔπιασε κι' ἔκανε ἕνα γράμμα στὸν πατέρα της καὶ τοῦ ἔγραφε τὰ βάσανά της.

Τὸ γράμμα τὸ τύλιξε προσεχτικὰ καὶ τὸ ἔδεσε κάτω ἀπὸ τὴ φτερούγα τοῦ ἑνὸς περιστεριοῦ.

Τὸ πρωῒ σὰν ἄνοιξε ὁ Ἀράπης νὰ φύγῃ, ξαμόλισε αὐτὴ πίσω του τὸ περιστέρι, μὰ αὐτὸ δὲ πρόφθασε νὰ πάῃ ψηλὰ καὶ ὁ Ἀράπης μὲ μιὰ σαΐτιὰ τὸ σκότωσε καὶ χωρὶς νὰ τὸ ψάξῃ, γύρισε καὶ τὸ ἔδωσε τῆς βασιλοπούλας νὰ τὸ μαγειρέψῃ γιὰ λόγου της.

Ἡ βασιλοπούλα πῆρε τὸ γράμμα ἀπὸ τὸ σκοτωμένο περιστέρι τὸ ἔβαλε στὴ φτερούγα τοῦ δεύτερου, καὶ τὸ ξαμόλησε τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ σὰν ἔφυγε ὁ Ἀράπης. Ἐκεῖνος τὸ εἶδε, τὸ σκότωσε μὲ μιὰ σαΐτιὰ κι' ἄψχτο, τὸ ἔδωσε τῆς γυναίκας του.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ, πῆρε ἡ βασιλοπούλα τὸ τρίτο περιστέρι, τοῦ ἔβαλε τὸ γράμμα στὴ φτερούγα καὶ συμβούλεψε νὰ μὴ βιασθῇ νὰ πετάξῃ ἀμέσως, παρὰ νὰ κρυβόταν μέσα σὲ χαμόκλαδα, κι' ἅμα καταλάβαινε πὼς ὁ Ἀράπης εἶχε φύγει μακριά, τότε νὰ πέταγε καὶ νὰ πήγαινε τὸ γράμμα στὸν πατέρα της. Αὐτὸ καὶ ἔγινε.

Σὲ τρεῖς ἡμέρες τὸ περιστέρι ἔφτασε στὸ παλάτι τοῦ πατέρα της. Ὁ βασιλιὰς σὰν τὸ ἀγνάτεψε ἀπὸ μακριὰ ποὺ ἐρχόταν, τὸ γνώρισε καὶ χάρηκε πὼς θὰ τοῦ ἔφερνε νέα ἀπὸ τὴν ξενιτεμένη κόρη του.

Τὸ περιστέρι του τὸν ζύγωσε, κάθησε στὸν ὦμο του καὶ σήκωσε τὴν φτερούγα του, πῆρε ὁ βασιλιὰς τὸ γράμμα καὶ διαβάζοντάς το, ἄρχισε νὰ κλαίῃ καὶ σὲ λίγο ὅλο τὸ παλάτι τὸ πλάκωσε συμφορὰ καὶ μαυρίλα.

Ἅμα ἦρθε στὰ συγκαλά του ὁ βασιλιάς, κάλεσε τὴ δωδεκάδα του καὶ κάνανε ὅλη νύχτα συμβούλιο πῶς νὰ ξελευτερώσουν τὴ βασιλοπούλα, μὰ δὲν βρήκανε κανένα τρόπο.

Στὸ τέλος ἀποφασίσανε νὰ διαλαλήσουν μὲ διαλαλητάδες στὸν κόσμο, πὼς ὁ Ρήγας εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ μιὰ σπουδαία συμβουλὴ καὶ νὰ πάῃ ἐλεύθερα ὁ καθένας στὸ παλάτι νὰ τοῦ τὴν δώσῃ, ἀφοῦ μάθαινε ἀπ' αὐτὸν γιὰ ποιὸ πρᾶγμα τὴν ἤθελε.

Πῆγε κόσμος καὶ κοσμάκης καὶ ἔδινε τὴν συμβουλή του, μὰ καμμιὰ ὁ βασιλιὰς δὲν βρῆκε σωστὴ καὶ πρακτική.

Πῆγε καὶ μιὰ γριά, καὶ σὰν ἄκουσε τί τρέχει, εἶπε τοῦ βασιλιά,

—Ἐγώ, πολυχρονεμένε μου, βρῆκα μιὰ φορὰ στὴν ἀκροποταμιὰ ποὺ σύναυγα πῆγα νὰ πλύνω ἐννιὰ μικρὰ παιδιὰ ὁλοτσίτσιδα, ὁμορφα σὰν ἀγγελούδια ποὺ σκούζανε ἀνημέρωτα.

Τὰ λυπήθηκα καὶ τὰ συμμάζεψα στὸ σπίτι μου, μιὰ ποὺ ἤμουνα ἔρημη σ' αὐτὸν τὸν κόσμο καὶ τἀνάστησα.

Τώρα εἶναι καὶ τὰ ἐννιὰ μεγάλα παλληκάρια, καλόγνωμα, καλόκαρδα καὶ μονιασμένα πάντα. Μὲ σέβουνται, μοῦ φέρνουνε καὶ τρώω κι' ἐγὼ τὰ περιποιοῦμαι, τὰ πλένω καὶ τὰ μπαλώνω. Νύχτα ἔρχουνται στὸ σπίτι, νύχτα φεύγουνε.

«Τί δουλειὰ κάνουνε, οὔτε μοῦ εἶπανε, οὔτε ξέρω, μὰ εἶναι δυνατὰ σὰν δράκοι.

«Κάνε μου ἐννιὰ γοῦνες, νὰ δώσω ἀπὸ μιὰ στὸ κάθε ἕνα καὶ ἔτσι νὰ βρῶ ἀφορμὴ νὰ τὰ ρωτήσω σὲ τί δουλειές ἀνακατεύουνται, γιατὶ πιστεύω πὼς τὰ ψυχοπαίδια μου εἶναι νεραϊδογεννήματα καὶ θὰ φέρουν σὲ τέλος αὐτὸ ποὺ θέλεις».

Τὸ δέχτηκε ὁ βασιλιὰς καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἡ ἐννιὰ γοῦνες ἦταν ἑτοιμες καὶ τὶς ἔστειλε τῆς γριᾶς.

Ἐκείνη τῆς ἀράδιασε στὸ σπίτι, καὶ σὰν πῆγε τὸ βράδυ ὁ πρῶτος καὶ τὴν ρώτησε δείχνοντάς της μιά:

— Τίνος εἶναι αὐτὴ ἡ γούνα, μάννα;

— Δική σου εἶναι, παιδάκι μου, καὶ πάρτην, μὰ πές μου πρῶτα τί δουλειὰ κάνεις νὰ τὸ ξέρω κι' ἐγώ, γιατὶ ἔχω τὸ λόγο μου ποὺ σὲ ρωτάω.

—Ἐγὼ σηκώνω ἀπάνω μου σαράντα καντάρια βάρος καὶ τρέχω μ' αὐτὰ σὰν ἄλογο.

Πῆγε καὶ ὁ δεύτερος καὶ τὴν ρώτησε:

— Τίνος εἶναι αὐτὴ ἡ γούνα, μάννα;

— Δική σου εἶναι, παιδάκι μου, καὶ πάρτην, μὰ πές μου τί δουλειὰ κάνεις;

—Ἐγὼ βάνω ταῦτί μου στὴ γῆ κι' ἀκούω τί γίνεται στὸν κάτω κόσμο.

Πῆγαν ὕστερα καὶ τἄλλα τὰ παιδιά ἕνας, ἕνας καὶ δίνοντας στὸν καθένα τὴ γούνα ἡ γριά, ἄκουσε τὸν τρίτο νὰ τῆς λέῃ:

—Ἐγὼ βαρῶ μὲ τὸ γρόθο μου τὴ γῆ καὶ τὴν ἀνοίγω ὡς τὰ κατάβαθά της.

Ὁ τέταρτος τῆς εἶπε:

—Ἐγὼ παίρνω τὸ παιδὶ ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάννας χωρὶς αὐτὴ νὰ τὸ νοιώσῃ.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΠΑΝΑΓ. Δ. ΖΕΦΕΡΛΗΣ

Ο ΜΠΑΜΠΟΥΛΑΣ

Ὅλοι πιὰ περιγελοῦσανε τὸ Μίμη γιὰ τὴ δειλία του. Μὰ ποῦ ἀκούστηκε δώδεκα χρονῶν ἀγόρι νὰ φοβᾶται τὸ Μπαμπούλα. Ἀκόμη κι' ἡ Ἐλενίτσα, ἡ μικρὴ ἀδελφούλα τὸν κοροϊδεύει. Δὲν μπορεῖ νὰ μείνῃ οὔτε στιγμὴ στὰ σκοτεινὰ ὁ Μίμης. Ἂν τύχει καμμιὰ φορὰ ν' ἀνεβαίνῃ τὶς σκάλες τοῦ σπιτιοῦ τὸ σούρουπο ἢ τὸ βραδάκι, σηκώνει ὅλη τὴ γειτονιὰ στὸ ποδάρι. Στέκεται στὸ δεύτερο πάτωμα, ὅπου καίει ἡ μοναδικὴ λάμπα, κι' ἀρχίζει τὶς φωνές: «Μαμμάαααα, Μαμμάαα!» Μόλις ἀνοίξουνε, ἀνεβαίνει γρήγορα γρήγορα ὡς τὸ τρίτο πάτωμα καὶ χώνεται μέσα στὴν πόρτα βιαστικά.

Ὅμως ἡ μικρὴ Ἐλενίτσα νὰ δῆτε τί γενναία ποὺ εἶναι! Δὲν βάζει ποτὲ τὶς φωνὲς νὰ τὴν κοροϊδεύῃ ὅλη ἡ γειτονιά. Ὄχι δηλαδὴ πὼς δὲν φοβᾶται κι' αὐτή. Ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε, ἔχει κι' ἐκείνη μιὰ τρεμούλα ἅμα περιμένει στὸ μισοσκόταδο! Τὸ λιγοστὸ φῶς τῆς λάμπας ἀπὸ κάτω γεμίζει τοὺς τοίχους σκιές. Καμμιὰ φορὰ ὁ ἀγέρας χτυπάει ὁρμητικὰ τὴν πόρτα τῆς ταράτσας, κι' Ἐλενίτσα τινάζεται ὁλόκληρη. Τῆς φαίνεται πὼς ἂν γυρίσῃ τὸ κεφάλι θ' ἀντικρύσῃ ἀπὸ πίσω της κάτι ἀγκαθερὰ μαλλιά, κάτι σουβλερὰ δόντια . .

Μόλις ὅμως μπῆ μέσα νὰ δῆτε τί θριαμβευτικὸ χαμόγελο! Εἶναι περήφανη σὰν λένε, πὼς ἐκείνη πιὸ μικρὴ μάλιστα, δὲν φοβᾶται διόλου. Τί σημαίνει ἂν ἡ καρδούλα χτυπάει ἀκόμη ζωηρά. Κανεὶς δὲν τὴν ἀκούει.

Τὸ βέβαιο ὅμως εἶναι ὅτι σήμερα δὲν τὸν ἔβαλε διόλου στὸ νοῦ της τὸ Μπαμπούλα. Ἀνεβαίνει τὰ σκαλιὰ ὅλο κέφι, κι' ὁλοένα θυμᾶται τί γέλια κάνανε μὲ τὴν Ἀννούλα τἀπόγεμα. Μπᾶ κέφι ποὺ εἶχανε. Ἀνεβαίνει ὁλοένα μετρώντας ἕνα, δύο, τρία, τέσσερα, τὰ πενήντα σκαλιά.

Ἐκεῖ ποὺ περμένει νὰ τῆς ἀνοίξουνε, ἀκούει ἄξαφνα ἕνα μουγκρητό. Γυρίζει νὰ δῆ καὶ ξεχωρίζει μιὰ μαύρη μᾶζα στὸ πάνω κεφαλόσκαλο. Θεέ μου, ὁ Μπαμπούλας! Μπήγει μιὰ στριγγλιὰ καὶ κατεβαίνει κατρακυλώντας τὶς σκάλες.

Εἴδανε κι' ἐπάθανε νὰ τὴ συνεφέρουνε. Ὁ Μίμης εἶναι σκασμένος στὰ γέλια μὲ τὴ φάρσα ποὺ τῆς σκάρωσε.

Κι' ἡ Μαμμὰ αὐστηρή: «Δὲν εἶναι ἀστεῖα αὐτά, Μίμη».

«Ἔ, κι' ἐκείνη νὰ μάθῃ ἄλλη φορὰ νὰ κοροϊδεύῃ».

ΜΑΙΡΗ ΠΕΛΑΓΗ

ΟΙ ΚΟΥΚΛΕΣ ΤΗΣ ΜΙΡΑΝΤΑΣ

ΙΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ!

Β'.—Μαργαρίτα, Ἀλφρέδος καὶ συντροφιά

Τώρα θὰ σᾶς παρουσιάσω τὴ Μαργαρίτα. Ἔχει μάτια καστανὰ σκοῦρα. Ἡ περρούκα της τῆς ἔπεσε κι' ἀναγκάσθηκα νὰ τῆς τὴν κολλήσω μὲ γκόμα γι' αὐτὸ δύσκολα χτενίζεται. Τῆς λείπουν καὶ τὰ πόδια τῆς φορῶ ὅμως πολλὰ μεσοφόρια ἀπὸ σκληρὸ πανὶ καὶ μακρὺ φουστάνι. Ἔτσι μπορεῖ νὰ στέκεται καὶ νὰ μὴ φαίνεται καθόλου κοντή. Εἶναι πολὺ ἥσυχη, οὔτε φλύαρη, οὔτε ἐγωίστρια καθόλου.

Νὰ κι' ἕνας κοῦκλος. Ἀλφρέδο τὸν λένε τὸ γιό μου κι' εἶναι ψηλὸς σχεδὸν σὰν τὴ Ροζίνα. Φορεῖ ναυτικά, ἔχει ξανθὰ μαλλιὰ ποὺ πέφτουν ἴσια κάτω ἀπ' τὸ μπερέ του, καὶ τὰ μάτια του εἶναι γαλανά. Τὸ κεφαλάκι

του γέρνει πάντα στὸ πλάϊ, γιατὶ τοῦ λείπει ἕνα κομμάτι ἀπ' τὸ λαιμό. Τοῦ ἔχει φύγει ἀκόμα καὶ τὸ μισὸ δεξί του πόδι. Κι' ὅμως στὸ μαγαζὶ ποὺ τὸν ἀγοράσαμε, μᾶς εἶπαν: «Εἶναι καμωμένος ἀπὸ ἄθραυστο μίγμα». Μοῦ ἐξήγησαν πὼς ἄθραυστο εἶν' ἐκεῖνο ποὺ δὲν σπάζει ποτέ. Ψέμματα, γιατὶ ὁ Ἀλφρέδος σπάζει. Τὸν ἔχω δυὸ χρόνια. Δὲν εἶναι κακὸ παιδί, πρέπει ὅμως νὰ τὸν προσέχω.

Ἡ Ραχὴλ εἶναι πολὺ ὄμορφη, καθαυτὸ ἀγγελάκι. Ἔχει φυσικὰ μαλλιὰ ποὺ τῆς τὰ κάνω μπουκλες. Εἶναι σὰ χρυσὰ καὶ τὰ μεγάλα μάτια της σὰ ζουμπούλια. Μόνο ἕνα χέρι τῆς λείπει. Δὲν φαίνεται ὅμως, γιατὶ ὅλα

της τὰ μανίκια εἶναι μακριά. Μοῦ τὴν ἐχάρισε ἡ θειά μου μ' ὅλο της τὸ προικιὸ μέσα σὲ μιὰ ντουλαπίτσα. Ἐπειδὴ ὅμως ἔχει τὸ ἴδιο ἀνάστημα μὲ τὴ Ροζίνα καὶ μὲ τὴ Μαργαρίτα, τὰ πουκάμισά της, τὰ πανταλόνια της καὶ τὰ μισοφόρια της τὰ μεταχειρίζουνται κι' οἱ τρεῖς. Ἔτσι μαθαίνει νἆναι εὐγενικιὰ καὶ νὰ μοιράζεται τὰ πράγματά της μὲ τοὺς ἄλλους. Πραγματικῶς ὅμως ἔχει χρυσὴ καρδιὰ κι' εἶναι πολὺ καλὸ κοριτσάκι.

Ἡ «Γιαγιὰ» εἶναι καμωμένη ἀπὸ πανί. Δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς ποὺ τὴν ἔχω, γι' αὐτὸ τὸ φουστάνι της εἶναι κατακαίνουργο καὶ τὸ πρόσωπό της δὲν ἐλερώθηκε ἀκόμα. Ἔχει ἄσπρα μαλλιὰ καὶ τὰ ματογυάλια της δὲν εἶναι ἀληθινά, παρ' ἁπλῶς ζωγραφισμένα γύρω στὰ μάτια της. Ἔχει πραγματικῶς ὕφος γριᾶς κυρίας πολὺ σεβαστῆς. Γι' αὐτὸ μόνο, καὶ γιὰ τίποτ' ἄλλο, τὴν λέω Γιαγιά.

Ἐπειτα ἔρχεται ἡ Μόνικα. Εἶναι ὁλοκαίνουργη. Μοῦ τὴν ἔφερε ὁ

Ἀη-Βασίλης καὶ γι' αὐτὸ τὴν προσέχω τόσο, ὥστε τίποτα δὲν τῆς ἔχει σπάσει ἀκόμα. Ἔχει κι' αὐτὴ ὡραῖα γαλανὰ μάτια κι' ὡραῖα ξανθὰ μαλλιά, ἀληθινά, ποὺ τῆς τὰ κάνω σγουρά. Προσέχει πολὺ τὰ φορέματά της κι' ἔχει καλὸ χαρακτῆρα. Εἶναι πιὸ ψηλὴ ἀπὸ τὴ Ροζίνα.

Ὁ γιός μου Γουλιέλμος ἔρχεται δεύτερος στὸ ἀνάστημα. Εἶναι χαριτωμένος, ἂν καὶ ὄχι τόσο ὄμορφος στὸ πρόσωπο. ἀφοῦ ἀλλοιοῦ ρίζει λιγάκι, μὰ ἡ ὀμορφιὰ δὲν εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ ἕν' ἀγόρι. Εἶναι ντυμένος στάσπρα κι' ἔχει ἕνα σκοῦφο, ἄσπρο ἐπίσης, μ' ἕνα μεγάλο πομπόν. Τοῦ λείπει ἕνα πόδι, ἀλλὰ μόνο ὡς τὸ γόνατο. Ὥστε γονατιστὸς στέκεται μιὰ χαρά.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΥΜΝΟΣ

Ἀγαπητοί μου,

Τὴν 25 Μαρτίου 1821, στὴν Ἁγία Λαύρα, ὁ Γερμανὸς σήκωσε τὴ σημαία τῆς Ἐπανάστασης. Τὸ κίνημα ἦταν χρόνια προετοιμασμένο ἀπὸ τοὺς Φιλικοὺς καὶ τὴν ἱστορικὴ ἐκείνη ἡμέρα εἶχ' ἔρθει **τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου**. Οἱ Ἕλληνες, σκλάβοι τῶν Τούρκων τέσσερις αἰῶνες, ἀποφάσισαν κι' ὁρκίσθηκαν νὰ πεθάνουν γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσή τους. Ἀκολούθησε ἱερὸς ἀγώνας ἑφτάχρονος, γεμάτος ἡρωϊκὰ κατορθώματα καὶ στὴ στεριὰ καὶ στὴ θάλασσα ποὺ τὰ ἐθαύμασε ὁ κόσμος. Στὸ τέλος συγκινήθηκαν κι' οἱ εὐρωπαϊκὲς Κυβερνήσεις. Κι' ἀνάγκασαν τὴν Τουρκία νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς Ἑλλάδας. Ἔτσι ὁ ἀγώνας τελείωσε νικηφόρος κι' ἱδρύθηκε τὸ μικρὸ ἐλεύθερο, ἑλληνικὸ Κράτος, ποὺ μὲ τὸν καιρὸ ἔμελλε νὰ μεγαλώσῃ...

Στὴ μακραίωνη ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ἡ Ἐπανάσταση τοῦ 21 ἀποτελεῖ μιὰ ἀπὸ τὶς ἐνδοξότερες σελίδες. Ἀπὸ τότε ὡς σήμερα, ὅλοι σχεδὸν οἱ Ἕλληνες λογοτέχνες ἐμπνεύσθηκαν ἀπ' αὐτὴν κι' ἀπειράριθμα εἶναι τὰ λογοτεχνήματα ποὺ ἔχουν γιὰ θέμα τὸ 21 – λυρικὰ κι' ἐπικὰ ποιήματα, μυθιστορήματα, διηγήματα καὶ δράματα. Ἀλλὰ τὸ πιὸ ἐμπνευσμένο, τὸ πιὸ ἀληθινό, τὸ πιὸ μεγάλο ἀπ' ὅλα, ἐκεῖνο ποὺ ἔμεινε καὶ θὰ μείνῃ γιὰ πάντα ἀθάνατο, εἶναι ἕνα ποίημα: ὁ «Ὕμνος εἰς τὴν Ἐλευθερία» τοῦ ζακυνθινοῦ ποιητῆ Διονυσίου Σολωμοῦ (1798-1857).

Γράφτηκε στὴ Ζάκυνθο — ποὺ ἐκείνη τὴν ἐποχή, ἐλεύθερη σχεδὸν κάτω ἀπὸ τοὺς Ἄγγλους, ἦταν ἡ ἑστία τῶν Φιλικῶν κι' ἡ ἀτμοσφαίρα της, γεμάτη πατριωτισμό, μποροῦσε πραγματικῶς νὰ ἐμπνέῃ — τὸ 1823, ἐνῶ δηλαδὴ ὁ ἀγώνας ἐξακολουθοῦσε. Ὁ ποιητὴς καθόταν τότε σ' ἕνα ἐξοχικὸ σπίτι, πάνω σ' ἕνα λόφο, ἀπ' ὅπου, λένε, μποροῦσε νὰ κοιτᾷ καὶ τὰ κανόνια ποὺ ἔπεφταν στὸ Μεσολόγγι. Ἦταν τότε μόλις 25 χρονῶν, πρὸ ὀλίγου εἶχε γυρίσει ἀπὸ τὴν Ἰταλία ὅπου ἐσπούδαζε, κι' ἐκτὸς ἀπὸ πολλὰ ἰταλικὰ ποιήματα, εἶχε γράψει καὶ τὰ πρῶτα ἑλληνικά· γιατ' εἶχε ἀποφασίσει νὰ μείνῃ πιὰ στὴν πατρίδα του καὶ νὰ γίνῃ ποιητὴς στὴ μητρική του γλῶσσα. Μεγάλος κιόλας πατριώτης καὶ Φιλικὸς θερμότατος. Τὸν προηγούμενο χρόνο εἶχε πάει στὴ Ζάκυνθο ὁ Σπυρίδων Τρικούπης — ὁ μεγάλος πολιτικός, λόγιος κι' ἱστοριογράφος — κι' αὐτός, λένε, ἐπρότρεψε τὸ Σολωμὸ νὰ γράψῃ μόνο ἑλληνικὰ καὶ τοῦ ἔρριξε τὴν ἰδέα ἑνὸς μεγάλου πατριωτικοῦ ποιήματος. Τὸ βέβαιο εἶναι πὼς γιὰ πρώτη τότε φορὰ ὁ Σολωμὸς εἶχε μὲ τόσο μεγάλη ἑλληνικὴ ἔμπνευση καὶ καταπιανόταν νὰ ὑμνήσῃ τὴν Ἐλευθερία καὶ τὴν Ἐπανάσταση σ' ἕναν κολοσσὸ ἀπὸ 158 στροφές. Ἔτσι βγῆκε τὸ ἀριστούργημα, Γιατὶ κι' ὁ Σολωμὸς ἦταν μεγάλος ποιητής, κι' ἡ περίσταση ἦταν κατάλληλη γιὰ νὰ τὸν ἐμπτεύσῃ.

Ἀφοῦ τὸν διάβασε στοὺς φίλους του στὴ Ζάκυνθο, ἔστειλε τὸν «Ὕμνο» στὸν Τρικούπη, ποὺ τὸν τύπωσε στὸ Μεσολόγγι τὸ 1824. Εἶναι λοιπὸν ἀδύνατο νὰ φανταθῇ κανεὶς τὴν ἐντύπωση ποὺ ἔκαμε. Ὁ νεαρὸς ποιητής, ἄγνωστος σχεδὸν ὡς τότε, ἔγινε ἀμέσως διάσημος. Στὴ Ζάκυνθο πρῶτα-πρῶτα ἀποθεώθηκε. Ὅπου παρουσιαζόταν, μεγάλοι καὶ μικροὶ σηκώνουνταν μ' εὐλάβεια καὶ τοῦ φιλοῦσαν τὸ χέρι. Ἔπειτα σ' ὅλο τὸν Ἑλληνισμό, κι' ἔπειτα σ' ὅλο τὸν κόσμο. Γιὰ χρόνια μιλοῦσαν κι' ἔγραφαν γιὰ τὸν «Ὕμνο». Γιὰ χρόνια, καὶ πρὶν ἀκόμα τὸν τονίσῃ ὁ Μάντζαρος, τὸν τραγουδοῦσαν. Μεταφράσθηκε σὲ πολλὲς εὐρωπαϊκὲς γλῶσσες καὶ κρίθηκε ἀπὸ σοφοὺς Ἰταλούς, Γάλλους, Ἄγγλους, Γερμανούς. Κι' ὁ μεγάλος Γκαῖτε ἀκόμα τὸν διάβασε καὶ τὸν ἐθαύμασε. Ἡ γενικὴ γνώμη ἦταν πῶς ποτέ, σὲ κανέναν τόπο καὶ σὲ καμμιὰ ἐποχή, ἡ Ἐλευθερία δὲν βρῆκε πιὸ ἄξιο ψάλτη. Ἀργότερα τὸν ἐτόνισε ὁ κερκυραῖος μουσικὸς Νικόλαος Μάντζαρος. Κι' ἀπὸ τὴ σύνθεση αὐτή, οἱ δυὸ πρῶτες στροφές, μὲ τὰ λόγια τοῦ Σολωμοῦ — ἀπὸ τὸ «Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψη» ὡς τὸ «Χαῖρε, ὦ, χαῖρε, Ἐλευθεριά!» — καθιερώθηκαν ἐπὶ Ὄθωνος κι' εἶναι ἀπὸ τότε ὁ ἑλληνικὸς Ἐθνικὸς Ὕμνος.

Γιὰ τὴν 25 Μαρτίου δὲν ὑπάρχει στὴ λογοτεχνία μας καταλληλότερο ποίημα ἀπὸ τὸν «Ὕμνο» τοῦ Σολωμοῦ. Πόσα θαυμάσια μέρη του μπορεῖ κανεὶς νὰ θυμηθῇ, ν' ἀντιγράψῃ, νὰ παραθέσῃ, ν' ἀπαγγείλῃ, νὰ τραγουδήσῃ! Τὸν γυρισμὸ τῆς Ἐλευθερίας, τὴν ὑπέροχη ζωγραφιά της, τὶς περιγραφὲς τῶν ἡρωϊκῶν της κατορθωμάτων, δηλαδὴ τῶν Ἡρώων ποὺ αὐτὴ ἐνέπνεε κι' ὁδηγοῦσε... Ἀλλὰ ἐγὼ σήμερα διαλέγω μόνο τὶς στροφὲς αὐτὲς γιὰ τὴ ΔΙΧΟΝΟΙΑ, τὴ φριχτή, τὴν ὀλέθρια Ἐριννύα, ποὺ ἀπὸ τότε εἶχε ἀρχίσει νὰ λυμαίνεται τὴν Ἑλλάδα — τὴν ἐπαναστατημένη, τὴν ἐμπόλεμη, ποὺ τόση εἶχε ἀνάγκη ἀπὸ ἕνωση κι' ὁμόνοια... Ἀκοῦστε τί ἔλεγε ὁ Σολωμὸς στοὺς Τουρκομάχους τοῦ 21 μὲ τὸ στόμα τῆς Ἐλευθερίας:

Παλλικάρια μου, οἱ πολέμοι
Γιὰ σᾶς ὅλοι εἶναι χαρά,
Καὶ τὸ γόνα σας δὲν τρέμει
Στοὺς κινδύνους ἐμπροστά.

Ἀπὸ σᾶς ἀπομακραίνει
Κάθε δύναμη ἐχθρική·
Ἀλλ' ἀνίκητη ΜΙΑ μένει
Ποὺ τὶς δάφνες σας μαθεῖ.

Μιά, ποὺ ὅταν ὡσὰν λύκοι
Ξαναρχόσαστε ζεστοί,
Κουρασμένοι ἀπὸ τὴ νίκη,
Ἀχ, τὸ νοῦ σᾶς τυραννεῖ:

Ἡ Διχόνοια, ποὺ βασάει
Ἕνα σκῆπτρο ἡ δολερή,
Καθενὸς χαμογελάει
«Πάρ' το, λέγοντας, καὶ σύ».

Καὶ τὸ σκῆπτρο ποὺ σᾶς δείχνει
Ἔχει, ἀλήθεια, ὡραία θωριά·
Μὴν τὸ πιάστε, γιατὶ ρίχνει
Εἰσὲ δάκρυα θλιβερά!

Ἀπὸ στόμα ποὺ φθονάει,
Παλληκάρια, ἂς μὴν 'πωθῇ
Πὼς τὸ χέρι σας χτυπάει
Τοῦ ἀδελφοῦ τὴν κεφαλή.

Μὴν εἰποῦν στὸ στοχασμό τους
Τὰ ξένα ἔθνη ἀληθινά:
«Ἂν μισοῦνται ἀνάμεσά τους,
Δὲν τοὺς πρέπει Ἐλευθεριά!»

Πόσο ἐπίκαιρα εἶναι καὶ σήμερα αὐτὰ τὰ λόγια! Ἂν ζοῦσε, ὁ Σολωμὸς τὰ ἴδια θὰ ἔλεγε πάλι στὸ στόμα τῆς Ἐλευθερίας...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΟΙ ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΑΝΤΙΦΕΡ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Κι' ἂν εἶναι στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου;

— Θὰ εἶναι στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου.

— Ναί, μά... ξέρετε, δὲν μπορῶ νὰ φήσω τὸν πρῶτο μου γραμματικό.

— Πολὺ καλά. Θὰ λάβω τὴν τιμὴ νὰ ταξιδέψω μαζί του καὶ μαζί σας.

Καὶ σκύβοντας ἀπὸ τὸ κεφαλόσκαλο, ξαναφώναξε.

— Νανόν!.. Φέξε στοὺς κυρίους!..

— Μὰ εἶναι ἡμέρα, εἶπε ἀπὸ κάτω ἡ Νανόν.

— Ἀδιάφορο! φέξε τους!

Οἱ ξένοι ἐπιτέλους ἔφυγαν κι' ἡ ξώπορτα κλείσθηκε πίσω τους.

Τότε ὁ συγκρατημένος θυμὸς τοῦ καπετὰν Ἀντιφὲρ ξέσπασε σὲ μιὰ χαρὰ τόσο τρελλή, ποὺ ποτὲ δὲν τὸν εἶχε πιάσει στὴ ζωή του. Ἦταν σωστὸ ντελίριο.

Μὰ μὲ τὸ δίκιο του! Τὸ ὄνειρο γινόταν πρᾶγμα. Τὸ μῆκος ποὺ πῆρε σήμερα, συμπλήρωνε τὸ πλάτος κι' ὁ θησαυρὸς ἦταν στὰ χέρια του. Δὲν εἶχε παρὰ νὰ πάῃ νὰ τὸν βρῇ στὸ νησάκι ποὺ ἦταν θαμμένος.

— Ἑκατὸ ἑκατομμύρια! ἑκατὸ ἑκατομμύρια ἔλεγε καὶ ξανάλεγε.

— Σὰ νὰ λέμε ἑκατὸ φορὲς χίλιες χιλιάδες φράγκα! ἐπρόσθετε ὁ πρώην μαουνιέρης.

Ὁ καπετὰν-Ἀντιφὲρ ἄρχισε κιόλας νὰ χορεύῃ. Ἁρπάζοντας, ἀπ' τὸ χέρι τὸν Ζίλδα, τὸν παρέσυρε κι' αὐτὸν στὸν τρελλό του χορό. Καὶ γιὰ πολλὴν ὥρα, χόρευαν κι' οἱ δυὸ τραγουδώντας αὐτὸ τὸ αὐτοσχέδιο:

Τὸ μῆ, μωρέ, τὸ μῆ
Τὸ μῆκος μου, μωρέ,
Στὰ χέρια μου κρατῶ!

Θὰ πάῃ μὲ τὸ πλὰ
Τὸ πλάτος μου, μωρέ,
Νὰ βρῇ τὸ θησαυρό!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ὅπου κάποιο μέρος, στοὺς χάρτες τοῦ Ἄτλαντα τοῦ καπετὰν-Ἀντιφέρ, σημαδεύεται προσεκτικὰ μὲ κόκκινο μολύβι.

Τὴν ὥρα ἐκείνη, ἡ Ἐνογάτη κι' ὁ Ζυχέλ, οἱ ἀρραβωνιασμένοι, ἦταν ἔξω. Εἶχαν πάει στὸ Δημαρχεῖο καὶ στὴ Μητρόπολη γιὰ νὰ δηλώσουν τὸ γάμο τους, ποὺ θὰ γινόταν στὶς 5 τοῦ Ἀπρίλη. Κι' ἀφοῦ τελείωσαν αὐτὲς τὶς «φασαρίες», γύριζαν χαρούμενοι κι' εὐτυχισμένοι, ὅταν, μὲ μεγάλη τους ἔκπληξη, εἶδαν δυὸ ξένους νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τους. Τί γύρευαν αὐτοὶ στοῦ καπετὰν-Ἀντιφὲρ; Ὁ Ζυχὲλ εἶχε ἕνα προαίσθημα κακό...

Ἀκόμα περισσότερο, ὅταν, πλησιάζοντας, ἄκουσαν, αὐτὸς κι' ἡ Ἐνογάτη, τὸ αὐτοσχέδιο ἐκεῖνο τραγούδι τοῦ χοροῦ ποὺ ἀντηχοῦσε σ' ὅλη τὴ γειτονιά. Τί ἔπαθε ὁ θεῖός τους; Τί μῆκος ἔψαλλε πάλι; Παλάβωσε.

— Τί τρέχει, καλέ; ρώτησε ὁ Ζυχὲλ τὴ Νανόν.

— Ὁ θεῖός σας, παιδιά μου, χορεύει!

— Καὶ μόνος του κάνει ὅλο αὐτὸ τὸ θόρυβο;

— Ὄχι, εἶναι κι' ὁ κ. Τρεγκομαίν.

— Μπά! χορεύει κι' αὐτός;

— Γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ, φαίνεται, τὸ θεῖό, εἶπε ἡ Ἐνογάτη.

— Κι' αὐτοὶ οἱ ξένοι ποὺ ἔφυγαν πρὸ ὀλίγου, τί ἤθελαν; ρώτησε ὁ Ζυχέλ.

— Ξέρω κι' ἐγώ; Νά, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἔφυγαν αὐτοί, ὁ θεῖός σας κι' ὁ φίλος του χορεύουν σὰν τρελλοί.

Ἀπὸ πάνω, τὰ λόγια ἀκούγουνταν τώρα καθαρά:

Τὸ μῆ, μωρέ, τὸ μῆ
Τὸ μῆκος μου, μωρέ...

Κι' ὁ Ζυχὲλ χτύπησε ἄξαφνα τὸ μέτωπό του. Μπρέ! μήπως ἐκεῖνοι οἱ ξένοι;... Μήπως ἦρθε ἐπιτέλους ὁ ἀποσταλμένος τοῦ Καμύλκ;..

Ἀνέβηκαν τὴ σκάλα. Κι' ὁ Ζυχέλ, σταματώντας τὸν Ἀντιφὲρ στὴ μέση ἑνὸς γύρου, τὸν ρώτησε:

— Τὸ μῆκος σου, ἔχεις τὸ μῆκος σου, θεῖε;

— Τὸ ἔχω! ἀποκρίθηκε λαχανιασμένος ὁ Ἀντιφέρ.

— Τὸ ἔχει! βεβαίωσε κι' ὁ Ζίλδας.

Ὁ χορὸς ἔπαψε. Κι' ὕστερα ἀπὸ λίγα λεπτά, ὁ Ζυχὲλ κι' ἡ Ἐνογάτη τὰ ἔμαθαν ὅλα: Τὸ μῆκος ἦρθε. Τὸ ἔφεραν ὁ Μπὲν-Ὀμὰρ κι' ὁ γραμματικός του Ναζίμ μὲ τὴ διαθήκη τοῦ Καμύλκ. Τελείωσε! ὁ θησαυρὸς ἦταν δικός τους. Δὲν εἶχαν παρὰ νὰ σκύψουν καὶ νὰ τὸν πάρουν.

— Μὰ τώρα ποὺ ξέρουν ποῦ βρίσκεται κι' ἐκεῖνοι, δὲν θὰ τρέξουν νὰ τὸν βάλουν στὸ χέρι πρὶν ἀπὸ σᾶς; εἶπε ὁ Ζυχέλ.

— Καὶ θὰ τοὺς ἀφήσω ἐγώ; ἔκαμε ὁ Ἀντιφέρ. Δὲν εἶμαι τόσο κουτός. Ἑκατὸ ἑκατομμύρια εἶναι αὐτά, ἀνιψιέ μου!

— Ἑκατὸ φορὲς χίλιες χιλιάδες φράγκα! ἐξήγησε ὁ Ζίλδας.

Περίεργο πρᾶγμα! Ἀντὶ νὰ πηδήσουν ὅλοι ὡς τὸ ταβάνι — νὰ τὸ τρυπήσουν, ἂν ἦταν τρόπος, γιὰ νὰ πέσῃ μέσα στὸ σπίτι ἡ χρυσὴ βροχὴ — μιὰ νεκρικὴ σιωπὴ ἀκολούθησε τὴν ἀποκάλυψη κι' ὅλοι κατέβασαν τὰ μοῦτρα τους. Ἀκόμα κι' ὁ Ζίλδας, ποὺ χόρευε πρὸ ὀλίγου!

— Ἐ! τί πάθατε; τί μοῦτρα εἶναι αὐτά; Σᾶς ἀναγγέλλω πὼς εἶμαι πλούσιος σὰν τὸν Κροῖσο, πὼς γυρίζω ἀπὸ τὸ Ἐλδοράδο, πὼς κολυμπῶ στὸ χρυσάφι, καὶ δὲν μάγκαλιάζετε τουλάχιστο, δὲν μὲ φιλᾶτε, γιὰ νὰ μὲ συγχαρῆτε;

Καμμιὰ ἀπάντηση. Μοῦτρα καὶ μάτια κατεβασμένα πάντα.

— Νανόν; ἐσύ;..

— Ἐ, βέβαια... ἑκατὸ ἑκατομμύρια, ἀδερφέ μου, εἶναι κάτι τί...

— Ἄκου την! «κάτι τί». Σὰ νὰ τῆς ἔλεγα ἑκατὸ χιλιάδες!.. Ἐσύ, Ἐνογάτη;

— Τί νὰ σᾶς πῶ, θεῖε μου... δὲν εἶναι ἀνάγκη νἄναι κανένας τόσο πλούσιος.

— Ναί, μάτια μου, τὸ ξέρω... Θὰ μοῦ πῆς τώρα πὼς ὁ πλοῦτος δὲν κάνει τὴν εὐτυχία... Αὐτὴ δὲν εἶναι κι' ἡ δική σου γνώμη, κύριε πλοίαρχε πρώτης τάξεως;

Ὁ Ζυχὲλ κούνησε τὸ κεφάλι του χωρὶς νὰ ἀποκριθῇ.

Μὰ ἐπιτέλους, γιατὶ ἡ οἰκογένεια δεχόταν μὲ τόση ψυχρότητα τὴ μεγάλη εἴδηση; Ἁπλούστατα γιατὶ φοβόταν μὴν ἀναβληθῇ ὁ γάμος τοῦ Ζυχὲλ καὶ τῆς Ἐνογάτης. Ἀλήθεια, ὁ θεῖός εἶχε δώσει τὴ συγκατάθεσή του γιὰ τὴν πρώτη ἑβδομάδα τοῦ Ἀπρίλη. Ἀλλὰ εἶχε προσθέσει: «Ἐκτὸς ἂν στὸ μεταξὺ φθάσῃ ὁ ἀποσταλμένος τοῦ Καμύλκ». Τότε τὸ πῆραν ἀψήφιστα, γιατὶ δὲν ἐπίστευαν νὰ φθάσῃ ποτέ. Νὰ ὅμως ποὺ ἔφθασε. Καὶ τί θὰ ἔκανε τώρα ὁ καπετὰν-Ἀντιφέρ, ποὺ εἶχε καὶ τὸ μῆκος του;

Ὁ Τρεγκομαὶν ἔκρινε καλὸ νὰ τὸ μάθουν ἀμέσως. Ἂν ὁ Ἀντιφὲρ μιλοῦσε γι' ἀναβολή, θὰ μποροῦσαν ἴσως νὰ τὸν μεταπείσουν. Καὶ μὲ τρόπο ἄρχισε μιὰ συζήτηση.

— Καλά, εἶπε. Ἂς ὑποθέσουμε, φίλε μου, πῶς ἔχεις αὐτὰ τὰ ἑκατομμύρια...

— Καὶ γιατὶ νὰ ὑποθέσουμε, ἀφοῦ τὰ ἔχω;

— Ἔστω, τὰ ἔχεις. Καὶ τί θὰ τὰ κάνῃς;

— Ὅ,τι θέλω, ὅ,τι μᾶρέσει.

— Δὲν θἀγοράσῃς, πιστεύω, ὅλο τὸ Σαὶν-Μαλό;

(Ἀκολουθεῖ) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΕΝΑ ΠΛΟΙΟ ΧΩΡΙΣ ΜΕΤΑΛΛΟ

Τώρα καὶ μερικὰ χρόνια εἶχαν ναυπηγήσει στὴν Ἀγγλία ἕνα περίεργο πλοῖο, προωρισμένο γιὰ νὰ κάνῃ ἐξερευνήσεις στὶς διάφορες θάλασσες τοῦ κόσμου μὲ σκοπὸ τὴν ἐξακρίβωση τῆς δυνάμεως τοῦ μαγνητισμοῦ τῆς γῆς. Τὸ πλοῖο αὐτὸ ἦταν κατασκευασμένο χωρὶς ἴχνος σιδήρου γιὰ νὰ μὴν ἐπηρεάζεται καθόλου ἀπὸ τὸν μαγνητισμὸ τῆς γῆς. Δυστυχῶς ὅμως καταστράφηκε τελείως ἀπὸ μιὰ ἔκρηξη τὸ 1929.

Γι' αὐτὸ τώρα τὸ Ἀγγλικὸ Ναυαρχεῖο ἀποφάσισε νὰ ναυπηγήσῃ ἕνα καινούργιο πλοῖο, ποὺ θὰ τοῦ δώσῃ τὸ ὄνομα «Ἔρευνα» καὶ ποὺ κι' αὐτὸ ἐπίσης θὰ εἶναι τελείως ἀνεπηρέαστο ἀπὸ μαγνητισμό. Πρὸς τὸ σκοπὸ αὐτὸ δὲν θὰ χρησιμοποιηθῇ στὴν κατασκευή του κανένς εἶδους μέταλλο ποὺ νὰ ἐπηρεάζεται ἀπὸ τὸν μαγνητισμό, ὅπως τὸ σίδερο καὶ τὸ νίκελ. Θὰ εἶναι λοιπὸν κατασκευασμένο ὁλόκληρο ἀπὸ ξύλο καὶ οἱ ἑνώσεις τῶν διαφόρων φύλλων μεταξύ τους θὰ γίνουν μὲ μπρούντζινα καρφιά. Τὰ ἐξαρτήματα ἀντὶ νὰ εἶναι καμωμένα ἀπὸ σιδερόσχοινο, ὅπως γίνεται στὰ ἄλλα βαπόρια, θὰ γίνουν ἀπὸ κανναβένια σχοινιά. Θὰ εἶναι πετρελαιοκίνητο, μὲ κινητήρας Ντίζελ ποὺ γιὰ τὴν κατασκευή τους δὲν θὰ χρησιμοποιηθῇ οὔτε ἀτσάλι οὔτε χυτοσίδηρος ἀλλὰ κάποιο ἄλλο μέταλλο.

Δὲν ξέρουμε ἀκόμη ἂν στοὺς ναύτες θὰ ἐπιτρέπεται νὰ ἔχουν καρφίτσες στὸ πέτο τῆς μπελλαμάνας τους ἢ καρφιὰ στὶς σόλες τῶν παπουτσιῶν τους.

ΕΙΧΕ ΚΑΤΟΙΚΗΘΕΙ ΠΟΤΕ Η ΣΑΧΑΡΑ;

Ἡ Σαχάρα ἦταν πάντοτε ἄραγε μιὰ ἔρημος γεμάτη ἄμμο, ὅπως εἶναι τώρα: Ἤ, σὲ πολὺ παλιὸ καιρὸ βέβαια, εἶχε κατοικηθεῖ ἀπὸ κανένα λαό, ποὺ σήμερα ἔχει ἐξαφανισθεῖ καὶ εἶχε φυτὰ καὶ ζῶα καὶ νερά. Πολὺ μελάνι ἔχει χυθεῖ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα χωρὶς νὰ ἔχῃ ἐξακριβωθεῖ τίποτε τὸ θετικό. Ἴσως ὅμως νὰ λυθῇ τώρα ἡ ἀπορία μας χάρις στὶς ἔρευνες ἑνὸς νεαροῦ Γάλλου ἀρχαιολόγου, τοῦ κ. Ἐρρίκου Λότ, ποὺ ἀνακάλυψε ἕνα πλῆθος προϊστορικὲς τοιχογραφίες ἐπάνω σὲ κάτι βράχους κοντὰ στὸ Τασσιλί.

Λίγον καιρὸ πρωτύτερα ἕνας Γερμανὸς σοφὸς ὁ δρ. Φρομπένιους εἶχε ἀνακαλύψει στὸ Ἰταλικὸ Φεζὰν ἐπάνω σὲ κάτι βράχους τοιχογραφίες χιλιάδων ἐτῶν, ποὺ φανερώνουν τὴν ὕπαρξη ἑνὸς καταπληκτικοῦ πολιτισμοῦ στὴ Σαχάρα, ποὺ βρισκόταν στὸ ἴδιο ὕψος μὲ τοὺς συγχρόνους του πολιτισμοὺς τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀσίας.

Οἱ ἀνακαλύψεις ποὺ κάνει τώρα ἡ ἀποστολὴ τοῦ Λὸτ θὰ ρίξῃ ἀκόμη μεγαλύτερο φῶς σ' ὅλες τὶς ὑποθέσεις ποὺ γίνονται γιὰ τὸν πανάρχαιο αὐτὸ πολιτισμό. Ὁ σοφὸς Γάλλος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἀλγερίου κ. Γκωτιὲ λέγει ὅτι οἱ φυλὲς αὐτὲς τῆς ἐποχῆς ποὺ ἡ Σαχάρα δὲν ἦταν ἔρημος, ἀποτελοῦσαν τὸν σύνδεσμο ἀνάμεσα στὴν Καρχηδόνα καὶ τοὺς μαύρους του Μπενίν ποὺ εἶχαν ἱδρύσει στὴ Νιγερία μιὰ ἐξωτικὴ ἀράπικη αὐτοκρατορία, μιὰ ἀπὸ τὶς ἀρχαιότερες αὐτοκρατορίες τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου.

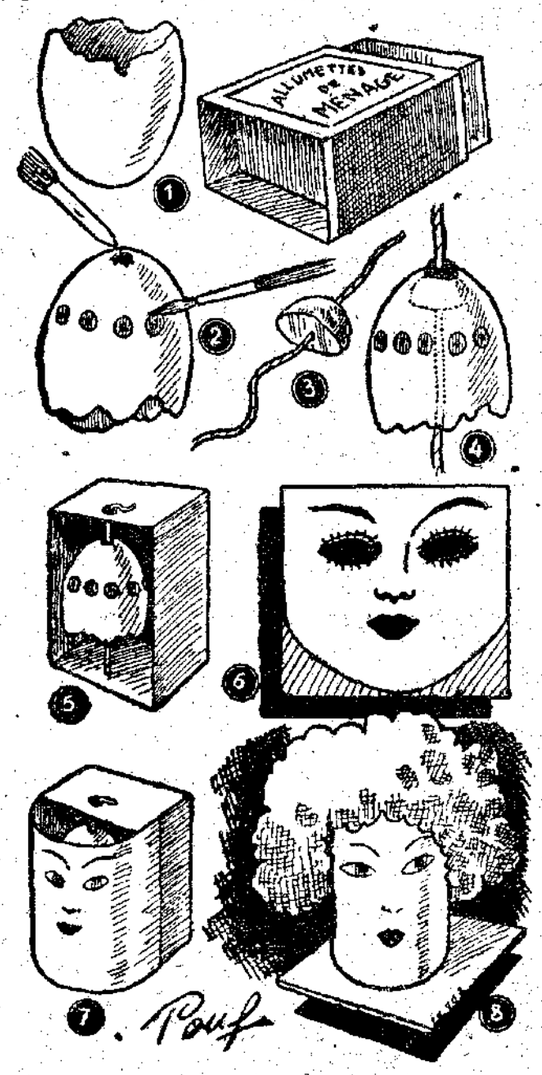

ΠΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΥΝ ΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Στὴν Αὐστραλία ἀνακαλύφθηκε τώρα τελευταῖα μιὰ καινούργια καὶ πολὺ φθηνὴ μέθοδος ὁδοποιΐας καὶ ὁδοστρωσίας.

Ἡ χώρα ὁλόκληρη σὲ ὡρισμένα σημεῖα ἔχει τὸ ἔδαφος τόσο ἀργιλλῶδες, ποὺ μετὰ τὴ βροχὴ οἱ δρόμοι γίνονται ἀπολύτως ἀδιάβατοι γιὰ κάθε εἴδους μεταφορικὸ μέσο. Δυστυχῶς ὅμως ἡ Αὐστραλία εἶναι μιὰ χώρα ὅπου ὑπάρχουν ἐλάχιστες πέτρες καὶ θὰ ἔρχόταν ἐξαιρετικὰ πολυέξοδο ἂν ἔφερναν ἀπ' τὸ ἐξωτερικὸ καὶ ἄσφαλτο καὶ πέτρες. Πῶς νὰ λυθῇ λοιπὸν τὸ πρόβλημα; Ἕνας μηχανικός, ἀφοῦ μελέτησε τὴν κατάσταση, ἀνακάλυψε μιὰ μέθοδο στ' ἀλήθεια πρωτότυπη κι' ἐξυπνή. Βρῆκε μιὰ μηχανὴ ποὺ μοιάζει μὲ ὁδοστρωτήρα καὶ περιέχει κι' ἕνα φοῦρνο. Τὸ σιδερένιο αὐτὸ τέρας μὲ τὶς δέκα ρόδες του προχωρεῖ ἀργὰ-ἀργὰ ἐπάνω στὸ δρόμο, ποὺ προηγουμένως ἔχει ἀνοιχθεῖ καὶ ἰσοπεδωθεῖ. Ὁ φοῦρνος του, ποὺ εἶναι ἀναμμένος ἀναπτύσσει ἐξαιρετικὰ ὑψηλὴ θερμοκρασία καὶ τὸ ἀργιλλῶδες χῶμα ἀπὸ κάτω του ψήνεται καὶ γίνεται σκληρὸ σὰν κεραμίδι! Ὅπως βλέπετε, τὸ πρᾶγμα εἶναι ἁπλούστατο, κατὰ τὰ φαινόμενα τουλάχιστον.

Ο ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΣΑΣ

ΕΝΑ ΑΣΤΕΙΟ ΒΑΡΟΜΕΤΡΟ

(Βλέπε τὴν ἀπέναντι εἰκόνα)

Μ' ἕνα τσόφλι αὐγοῦ, κι' ἕνα κουτάκι ἀπὸ χαρτόνι, σὰν αὐτὰ ποὺ βάζουν τὰ σκονάκια στὸ φαρμακεῖο (1) μπορεῖτε νὰ κατασκευάσετε ἕνα πολὺ νόστιμο καὶ καλλιτεχνικὸ βαρόμετρο ποὺ θὰ λειτουργῇ κιόλας θαυμάσια.

Ἀνοίξτε μιὰ μικρὴ τρύπα στὴν κορυφὴ τοῦ αὐγοῦ καὶ μ' ἕνα πινέλο σχεδιάστε στὸ πλατύτερό του σημεῖο ἀπὸ δυὸ βοῦλες μαῦρες, γαλανὲς καὶ στιχτιές, σὲ ἴση ἀπόσταση τὴ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη. (2)

Προμηθευθῆτε ὕστερα μιὰ χορδὴ βιολιοῦ — κι' ἕνα μικρὸ κομμάτι εἶναι ἀρκετὴ—ποὺ θὰ περάσετε ἀνάμεσά του ἕνα στρογγυλεμμένο κομμάτι φελλοῦ (3), ἔτσι ὥστε ὅταν περάσετε τὴ χορδὴ κι' ἀνάμεσα ἀπὸ τ' αὐγό, χάρις στὸ φελλὸ ἡ χορδὴ θὰ στέκεται ἀκίνητη καὶ δὲν θὰ μπορῇ νὰ παίζῃ. (4) Ὁ φελλὸς αὐτὸς θὰ εἶναι ἄλλωστε ἀλειμμένος μὲ γόμα γιὰ νὰ κολλήσῃ ἐπάνω στ' αὐγό.

Κατόπι μὲ λίγο βουλοκέρι στερεώνετε τὴ χορδὴ στὸ συρταράκι τοῦ κουτιοῦ ἀπὸ πάνω κι' ἀπὸ κάτω. (5)

Ἐντωμεταξὺ σ' ἕνα φύλλο λεπτὸ χαρτόνι ζωγραφίζετε τὴ μορφὴ τοῦ σχεδίου (6) χαράζοντας δυὸ τρύπες στὴ θέση τῶν ματιῶν. Κολλᾶτε τὸ φύλλο τοῦ χαρτονιοῦ στὸ ἐξωτερικὸ μέρος τοῦ κουτιοῦ, ἔτσι ὥστε οἱ χρωματιστὲς βοῦλες ποὺ ζωγραφίσατε ἐπάνω στ' αὐγό, νὰ σχηματίζουν τὰ μάτια τοῦ προσώπου τοῦ κουτιοῦ καὶ μάτια μάλιστα ποὺ φαίνονται σὰν ζαντανά.

Ὅταν ὁ καιρὸς εἶναι ὑγρὸς τὰ μάτια θὰ εἶναι στιχτιά, ὅταν εἶναι ὡραῖος θ' ἀλλάζουν χρῶμα καὶ θὰ γίνονται γαλάζια κι' ὅταν πρόκειται νὰ γυρίσῃ ὁ καιρός, θὰ γίνονται μαῦρα, αὐτὸ ἐννοεῖται ἀναλόγως μὲ τὴν τοποθέτηση ποὺ θὰ ἔχετε κάνει ἐσεῖς ὁ ἴδιος στ' αὐγό.

Ὡστόσο θὰ χρειαστῇ νὰ κάνετε πρῶτα μερικὲς δοκιμὲς γιὰ νὰ λειτουργήσῃ στὴν ἐντέλεια τὸ βαρόμετρό σας, ἴσως δὲ νὰ χρειαστῇ ν' ἀλλάξετε δυὸ-τρεῖς φορὲς τ' αὐγὸ γιὰ νὰ ἰδῆτε σὲ ποιὰ ἀκριβῶς ἀπόσταση πρέπει νὰ ζωγραφίσετε τὰ μάτια. Ὅταν ἰδῆτε πῶς δὲν χρειάζεται πιὰ νὰ τὸ πειράξετε, τότε κολλᾶτε στὴν κορφή του μιὰ περρούκα ἀπὸ στουπὶ καὶ τὸ στερεώνετε ἐπάνω σ' ἕνα μικρὸ τετράγωνο κομμάτι χαρτόνι ποὺ τὸ βάφετε μὲ ριπολίνη. (8)

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΑΚΡΟΠΟΔΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ JEAN WEBSTER

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Μοῦ φαίνεται νὰ εἶμαι ἡ φανταστικὴ ἡρωΐδα ἑνὸς μυθιστορήματος.

Ἡ ὥρα εἶναι δυὸ καὶ τέταρτο. Θὰ πάω στὰ νύχια κάτω στὸ γραμματοκιβώτιο γιὰ νὰ ταχυδρομήσω αὐτὸ τὸ γράμμα. Θὰ τὸ λάβετε μὲ τὸ ἀμέσως ἑπόμενο ταχυδρομεῖο ὕστερα ἀπὸ τὸ ἄλλο—κι' ἔτσι δὲν θὰ ἔχετε πολὺν καιρὸ μπροστά σας γιὰ νὰ μὲ κρίνετε ἄσχημα.

Καληνύχτα, Μπάρμπα Μακροπόδη μου

σᾶς ἀγαπῶ πάντα
Γιούντη

4 Μαΐου

Ἀγαπητέ μου
Μπάρμπα Μακροπόδη

Τὸ περασμένο Σάββατο εἴχαμε ἀγῶνες. Ἦταν πολὺ θεαματικό. Στὴν ἀρχὴ κάναμε μιὰ παρέλαση, ὅλες οἱ

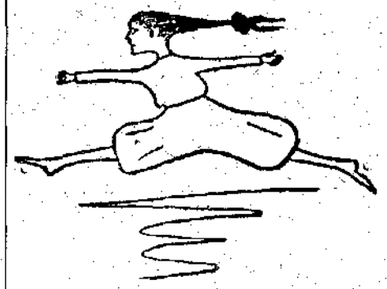

Ἤρθα πρώτη στὸ δρόμο τῶν 150 μέτρων. (Σελ. 199, στ. γ')

τάξεις, ντυμένες ὁμοιόμορφα μὲ λευκὲς λινὲς στολές. Οἱ Τελειόφοιτες κρατοῦσαν γαλάζιες καὶ χρυσὲς γιαπωνέζικες ὀμπρέλλες καὶ οἱ Τριτοβαθεῖς ἄσπρες καὶ κίτρινες σημαῖες. Ἡ δική μου τάξις κρατοῦσε κατακόκκινα μπαλλόνια—πολὺ φιγουράτα καὶ χτυποῦσαν πολὺ στὸ μάτι γιατὶ δοκιμάζαν πάντα νὰ ξεφύγουν καὶ νὰ πετάξουν ψηλὰ — κι' οἱ Νεοφερμένες πράσινες χάρτινες περικεφαλαῖες μὲ ψηλὰ λοφία. Εἴχαμε νοικιάσει καὶ μιὰ ὀρχήστρα μὲ μπλὲ στολὴ ποὺ τὴν φέραμε ἀπὸ τὴν πόλη καὶ καμμιὰ δωδεκαριὰ ἀστεῖους ἀνθρώπους, σὰν παλιάτσους νὰ ποῦμε, ἀπ' αὐτοὺς ποὺ παρουσιάζονται στοὺς τσίρκους, γιὰ νὰ διασκεδάζουν τὸ κοινὸν στὰ διαλείμματα

Ἡ Τζούλια εἶχε μασκαρευτεῖ σ' ἕνα χοντρὸ χωριάτη μὲ φαβορίτες καὶ μιὰ πελωρία ὀμπρέλλα στὸ χέρι. Ἡ Πάτσυ Μόριαρτυ. (Τὸ ἀληθινό της ὄνομα εἶναι Πατρικία. Ἔχετε ξανακούσει ποτέ σας ἕνα τόσο περίεργο ὄνομα; Καὶ ἡ κυρία Λίππετ ἀκόμη δὲν θὰ μποροῦσε νὰ πετύχῃ καλύτερο), ποὺ εἶναι ἀδύνατη καὶ ψηλὴ σὰν ξεσκονίστρα, ἔκανε τὴ γυναίκα τῆς Τζούλιας καὶ φοροῦσε στὴν κορφὴ τοῦ κεφαλιοῦ μιὰ ἀστεία πράσινη σκούφια. Ἀκράτητα γέλια ὑποδέχονταν τὴν ἐμφάνιση τους σὲ ὅλο τὸ διάστημα τῆς διαδρομῆς. Ἡ Τζούλια ἔπαιξε περίφημα τὸ μέρος της. Ποτὲ δὲν φανταζόμουν πῶς μιὰ Πέντλετον θὰ ἦταν ἄξια νὰ δείξῃ τόσο χιοῦμορ κι' ἂς μὲ συμπαθήσῃ ὁ Μάστερ Τζέρδης. Μὰ αὐτὸν δὲν τὸν θεωρῶ γιὰ γνήσιον Πέντλετον, ὅπως καὶ σᾶς δὲν σᾶς θεωρῶ γιὰ ἕνα γνήσιο Σόμβουλο τοῦ Ἀσύλου Τζῶν Γκρίερ.

Ἡ Σάλλη κι' ἐγὼ δὲν λάβαμε μέρος στὴν παρέλαση γιατὶ θὰ συμμετείχαμε στοὺς ἀγῶνες. Καὶ τί νομίζετε; Νικήσαμε κι' οἱ δύο! Δηλαδὴ σ' ἕνα ἀπὸ τὰ ἀγωνίσματα ποὺ ἐλάβαμε μέρος. Στὸ ἄλμα μετὰ φορᾶς δὲν ἐνίκησε οὔτε ἡ μιὰ οὔτε ἡ ἄλλη. Μὰ ἡ Σάλλη ἦρθε πρώτη στὸ ἄλμα ἐπὶ κοντῷ (2 μ. 9 ἑκ.) καὶ ἐγὼ στὸν δρόμο τῶν 150 μέτρων. (8'').

Ὅταν ἔφθασα στὸ τέρμα κόντεψα νὰ σκάσω ἀπὸ τὸ λαχάνιασμα. Ἀλλὰ ἔγινε μεγάλο γλέντι. Ὁλόκληρη ἡ τάξις ἔσειε τὰ μπαλλόνια της στὸν ἀέρα, καὶ φώναζε:

Τί κάνει ἡ Γιούντη Ἄμποτ;
Ἤρθε πρώτη!
Ποιὰ ἦρθε πρώτη;
Ἡ Γιούντη Ἄμποτ!

Αὐτό, ἀγαπητέ μου Μπάρμπα Μακροπόδη, εἶναι τὸ νὰ γίνῃς στάλῃ θεια ἔνδοξος. Ὕστερα γύρισα πίσω στὰποδυτήρια καὶ ἐκεῖ μ' ἔγδυσαν, μ' ἔτριψαν καὶ μοῦ ἔδωσαν ἕνα λεμόνι νὰ πιπιλίσω. Καθὼς βλέπετε ὅλα ἔγιναν σύμφωνα μὲ τοὺς ἐπιστημονικοὺς κανόνες. Εἶναι πολὺ εὐχάριστο πρᾶγμα νὰ κερδίζῃ κανεῖς ἕνα ἀγώνισμα γιὰ τὴν Τάξη του, γιατὶ ἡ Τάξη ποὺ ἔχει τὶς περισσότερες νίκες, αὐτὴ παίρνει τὸ ἐπαμειβόμενο κύπελλο τῶν ἀθλητικῶν ἐπιδόσεων. Τούτη τὴ χρονιὰ τὸ πῆραν οἱ Τελειόφοιτες μὲ ἑπτὰ νίκες. Μετὰ τὸ τέλος τῶν ἀγώνων ὁ Ἀθλητικὸς Ὅμιλος μᾶς ἔκανε γεῦμα σὲ ὅλες τὶς νικήτριες Μᾶς σερβίρισαν κοντὰ στάλλα καὶ καβούρια στὴ σχάρα καὶ παγωτὸ σοκολάτα σὲ σχῆμα φοῦτ μπῶλλ

Χθὲς ξαγρύπνησα σχεδὸν ὡς τὸ πρωΐ διαβάζοντας τὴν «Τζαίην Ἤρ».

Εἶσθε ἀρκετὰ ἡλικιωμένος, σεβαστέ μου Μπάρμπα-Μᾶκροπόδη, ὥστε νὰ θυμόσαστε τί γινόταν ἐδῶ καὶ ἑξήντα χρόνια; Καὶ ἂν ναί, μιλοῦσαν στᾶλήθεια τότε οἱ ἄνθρωποι μ' αὐτὸ τὸν τρόπο; Π. χ. ἡ ἀκατάδεκτη λαΐδη Μπλὰνς λέει στὸν καμαριέρη: «Παῦσε τὴν πολυλογία σου, φαῦλε, καὶ πράξε τὸ κέλευσμά μου!» Ὁ κύριος Ρότσεστερ μιλάει γιὰ τὸ «μετάλλινο στερέωμα» καὶ ἐννοεῖ τὸν οὐρανό. Ὅσο γιὰ τὴν τρελλή, ποὺ φωνάζει σὰν ὕαινα καὶ βάζει φωτιὰ στὶς κοὐνουπιέρες καὶ σχίζει γραμμὴ γυφικοὺς πέπλους καὶ δαγκάνει— αὐτὸ στᾶλήθεια εἶναι πραγματικὸ μελόδραμα, κι' ἀπὸ τὰ χειρότερα μάλιστα, κι' ὡστόσο διαβάζεις καὶ διαβάζεις καὶ δὲν σοῦ κάνει καρδιὰ νὰ φήσης τὸ βιβλίο ἀπὸ τὰ χέρια σου. Μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ καταλάβω πῶς στάθηκε δυνατὸ σ' ἕνα κορίτσι νὰ γράψη ἕνα βιβλίο σὰν κι' αὐτό, καὶ μάλιστα σ' ἕνα κορίτσι ποὺ ἀνατράφηκε καὶ μεγάλωσε μέσα σ' ἕνα χωριό! Αὐτὲς οἱ Μροντὲ ἔχουν κάτι ποὺ μὲ γοητεύει. Τὰ ἔργα τους, ἡ ζωή τους, τὸ πνεῦμα τους! Ὅταν ἐδιάβασα γιὰ τὰ βάσανα τῆς μικρῆς Τζαίην στὰ ὀρφανοτροφεῖο, ἀγανάκτησα τόσο πολύ, ὥστε χρειάστηκε νὰ κάνω ἕναν μακρινὸ περίπατο γιὰ νὰ μοῦ πέσουν τὰ νεῦρα μου. Ἔνοιωθα πολὺ καλὰ τί αἰσθανόταν μέσα της. Ἔχοντας γνωρίσει τὴν κυρία Λίππετ, ποὺ φαινόταν σὰ νᾶδελπα μπροστά μου τὸν κύριο Μπρόκλεχωρστ.

Μὴ σᾶς κακοφαίνεται, ἀγαπητέ μου Μπάρμπα Μακροπόδη. Δὲν διατείνομαι πῶς τὸ Ἄσυλον Τζῶν Γκρίερ ἦταν ὅμοιο μὲ τὸ σχολεῖο τοῦ Λούγουντ: Εἴχαμε ἄφθονη τροφή, εἴμαστε καλὰ καὶ ζεστὰ ντυμένες. Εἴχαμε ἀρκετὸ νερὸ γιὰ νὰ πλυθοῦμε καὶ ἡ σόμπα ἦταν πάντοτε ἀναμμένη. Ζούσαμε ὅμως σὲ μιὰ νοσηρὴ μονοτονία. Ἡ ζωή μας ἦταν ἀπόλυτα μονότονη καὶ ἀνιαρή. Τίποτε τὸ εὐχάριστο δὲν μᾶς τύχαινε, ἂν ἐξαιρέσετε τὸ παγωτὸ ποὺ τρώγαμε κάθε Κυριακή· μὰ κι' αὐτὸ ἀκόμη ἦταν τακτικὸ κι' ἔτσι δὲν μᾶς ἔκανε πιὰ ἐντύπωση. Στὰ δεκαοχτὼ χρόνια τῆς ζωῆς μου ποὺ τὰ πέρασα ἐκεῖ μέσα δὲν μᾶς συνέβη τίποτε τὸ ἀπρόοπτο, παρεκτὸς ὅταν ἔπιασε φωτιὰ ἡ σκεπὴ τοῦ σπιτιοῦ. Μᾶς ξύπνησαν μέσ' στὴ μέση τῆς νύχτας καὶ μᾶς ντύσανε γιὰ νὰ εἴμαστε ἕτοιμες γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο, ἂν τυχὸν μεταδίδουνταν ἡ πυρκαϊὰ στὸ κτίριο. Ἀλλὰ δὲν συνέβη, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καὶ ἔτσι ξαναπέσαμε στὰ κρεββάτια μας.

(Ἀκολουθεῖ)

Μετάφρασις Α. Δ. καὶ Γ. Τ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 21

ΑΕΡΑΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

Τί μποροῦν τὰ πλούτη χωρὶς μιὰ ἰδέα γενναία, μεγάλη, ποὺ νὰ ὑπηρετοῦν; Ὄχι δύναμη μικρὴ μονάχα μὰ καὶ βλαβερή. Καὶ τέτοια θᾶταν σίγουρα τὰ πλούτη τῆς Ὕδρας, ἂν δὲ φρόντιζε, ἀρκετὰ νωρίς, νὰνοίξη τὸ μυαλὸ καὶ τὴν καρδιὰ τῶν νέων σ' ἀνώτερους ὁρίζοντες. Σὲ τοῦτο τὰ πρῶτα θεμέλια ἔβαλε ὁ Βούλγαρης. Ἡ ἱστορία τοῦ χρωστάει αὐτὴ τὴν ἀναγνώριση. Ἀπ' τὴ στιγμὴ ποῦφτιαξε τὰ πρῶτα λαϊκὰ σχολειὰ στὴν Ὕδρα, ἔδειξε πῶς ἦταν Ἕλληνας: Ἔσκαψε τὸ πιὸ ἀποτελεσματικὸ λαγοῦμι κατὰ τῆς Τουρκιᾶς ποὺ ὑπηρετοῦσε. Τὸ πνεῦμα πρέπει νἀρματωθῆ πρὶν ἀπὸ τὸ χέρι· μὲ τὸ πνεῦμα μάχονται οἱ λαοί· αὐτὸ τσακίζει ζυγοὺς κι' ἀναποδογυρίζει θρόνους καὶ τυραννίες.

Εἶχαν πάει στὴν Ὕδρα, τὸν πρῶτο καιρὸ τῆς ἐξουσίας τοῦ Βούλγαρη, γιὰ δουλειές τους, δυὸ Θεσσαλοί, ὁ Δημήτρης καὶ Κώστας Νούλας. Εἶχαν διαφορὲς μὲ ντόπιους· ἀναγκάστηκαν νὰ καταφύγουν στὸ Βούλγαρη, στὴν κάγκελαρία· εἶδε μὲ μεγάλη χαρὰ του πῶς ἤξεραν γερὰ γράμματα· οἱ γραμματισμένοι τότε ἦταν στὴν Ἑλλάδα πολὺ σπάνιοι· ἀκόμα ὅμως σπανιώτεροι στὴν Ὕδρα· ὁ Βούλγαρης, μὲ γενναία πληρωμή, κατάφερε νὰ τοὺς κρατήση, νὰ τοὺς βάλη δασκάλους στὸ πρῶτο λαϊκὸ σχολειὸ ποῦφτιαξε.

— Μὴ λυπόσαστε παράδες, ἔλεγε σ' ὅλους· ἔχουμε πολλοὺς· φτάνει νὰ καταφέρετε νἄρθουν ὅσοι μποροῦν νὰ μᾶς φωτίσουν· καὶ κολιῶνάτα τοὺς δίνουμε ὅσα θέλουν.

Οἱ Ὑδραῖοι καὶ πρὶν εἶχαν καταλάβει τὴν ἀνάγκη τῶν φώτων. Ἀπ' αὐτὰ τὰ τέλη τοῦ δέκατου ἕβδομου αἰῶνα ἔστελναν μερικοὶ τὰ παιδιά τους στὴ Σμύρνη, στὸν ξακουστὸ τότε δάσκαλο, τὸ Χρύσανθο· κι' ἄλλοι στὸ σχολειὸ τῆς Σίφνου· ἱερωμένοι διάφοροι περνοῦσαν ἀπὸ τὴν Ὕδρα, ὅπως οἱ ἱεροκήρυκες Κύριλλος ὁ Πάρης κι' ὁ Ἀγάπιος ἀπὸ τὴ Δημητσάνα, γιὰ νὰ ἐξηγοῦν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ· ὁ Μακάριος Νοταρᾶς ἀπὸ τὴν Κόρινθο εἶχε ἀσκητέψει γιὰ πολλὰ χρόνια ἔξω ἀπὸ τὴν πολιτεία, σ' ἕνα κελλὶ καὶ δασκάλευε τοὺς πληθυσμούς· πολλοὶ βλέπαν τὴν Ὕδρα σὰν καταφυγὴ λευτεριᾶς· καὶ περνοῦσαν νὰ ρίξουν σπόρο πνευματικό· ἄλλοι πρὸ κι' ἄλλοι μετὰ τὴν ἐξουσία τοῦ Βούλγαρη: Ὁ Ἄνθιμος Γαζῆς, ὁ πατριάρχης τῆς Ἀλεξάντρειας Θεόφιλος, ὁ Βενιαμὶν ὁ Λέσβιος, ὁ Σαράφης Γρηγόριος. Ἡ κίνηση ὅμως αὐτὴ δὲν εἶχε κανένα χαραχτῆρα συστηματικό· Τὸ πρῶτο ντόπιο ξύπνημα σημειώθηκε μὲ τὸ Γιάννη Κριεζῆ, τὸ γιὸ τοῦ Παπαντώνη. Εἶχε ντυθεῖ τὸ ράσο μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα του· ἀπὸ τὶς πρῶτες του δουλειὲς ἦταν νὰ καταφέρη τοὺς Ὑδραίους νὰ κάμουν συνεισφορὰ—διακόσια γρόσια τὸ χρόνο—καὶ νὰ φέρουν τὸν πρῶτο δάσκαλο, τὸν Ἐφέσιο Ἀπόστολο. Ὁ Γιάννης Σούρμπας χάρισε ἕνα σπίτι μὲ μεγάλο περιβόλι γιὰ σχολειό. Ἔτσι ἀπὸ τὸ 1750 ὡς τὸ 1799 λειτουργοῦσε μιὰ τάξη μὲ δασκάλους ρασοφόρους. Μετὰ τὸν Ἐφέσιο εἶχε πάει ὁ καλόγερος Γαβριὴλ ἀπὸ τὴ Σπάρτη, κι' ὕστερα ὁ Προκόπιος ἀπὸ τὴν Τρίπολη. Μὰ τὸ μεγάλο σπρώξιμο τὄδωσε ὁ Βούλγαρης, ὀργανώνοντας συστηματικὰ τὸ πρῶτο λαϊκὸ ἑλληνικὸ σχολειό. Τὰ γράμματα πῆραν τέτοια φορά, ποὺ, καθὼς ὁ κόσμος ὑπερπλουτοῦσε κιόλας, ἄλλοι τοὺς εἶχαν ἰσόβιους τοὺς δασκάλους στὸ σπίτι, κι' ἄλλοι τοὺς παίρνανε μαζὶ στὰ ταξίδια τους: Μέσα στὰ καράβια τοῦ Τομπάζη καὶ τοῦ Τσαμαδοῦ ἦταν κι' ἀπὸ ἕνας δάσκαλος. Κι' ὅταν τὰ παιδιὰ τέλειωναν τὰ πρῶτα γράμματα, τἀστελναν γιὰ γενικὴ μόρφωση στὴν Εὐρώπη. Τὸ μοναστῆρι τῆς Ὕδρας, πλουσιώτατο ἀπὸ τὶς κανονικὲς προσφορὲς τῶν καραβιῶν, βοηθοῦσε τοὺς πιὸ φτωχοὺς νέους ποὺ διψοῦσαν μάθηση μ' ὑποτροφίες. Ὅπως φαίνεται ἀπὸ ἀρχεῖα τῆς Ὕδρας ὑπότροφοι τοῦ μοναστηριοῦ ὑπάρχουν στὴν Εὐρώπη ἀπ' αὐτὸ τὸ 1815. Μιὰ γενιὰ γραμματισμένη ἀρχίζει, σιγὰ σιγά, νὰ μορφώνεται καὶ μαζὶ μὲ τοὺς πρώτους διαβασμένους βγαίνουν κι' οἱ πρῶτοι Ὑδραῖοι συγγραφεῖς. Ξεφυλλίζοντας τὸ παλαιὸ καὶ πολύτιμο «Σχεδίασμα» τοῦ Ματθαίου Παρανίκα, μὲ πόση συγκίνηση δὲν εἶδα, πῶς ὁ Σταμάτης Βουδούρης ἔβγαζε στὰ 1817, σ' ἕνα τυπογραφεῖο τοῦ Λιβόρνου, τὸ πρῶτο ὁδραϊκο βιβλίο, τὴν πρώτη μονογραφία γιὰ τὸ μοναστῆρι τῆς Παναγίας!

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Βούλγαρη καὶ τὸ διορισμὸ τοῦ Κοκοβίλα ζαμπίτη καὶ μπᾶς-κοτζάμπαση τῆς Ὕδρας, τὸ νησὶ κυβερνοῦσαν μαζὶ μ' αὐτὸν ἡ καλύτερα, πάνω ἀπ' αὐτὸν—τὸν εἶχαν κάμει στὰ τέλος ἁπλὸ διακοσμητικὸ τύπο—εἰκοσιτέσσερις προεστοί, ποὺ μοιράζουνταν σὲ δυὸ ντουζίνες καὶ διοικοῦσαν δώδεκα κάθε χρονιά, μὲ τὴν ἀράδα. Ψυχὴ στὰ μεγάλα ταῦτα συμβούλια ἦταν ὁ Λάζαρος Κουντουριώτης. Πιὸ πλούσιος καὶ πιὸ σοβαρὸς ἀπ' ὅλους, μὲ μεγάλη ἐπιβολὴ στὸ λαό, ἤξερε νἀκούγεται.

Σκεφτόταν πολύ, μιλοῦσε λίγο κι' εἶχε τὴ δύναμη νὰ ἐπιμένη σ' ὅ,τι πίστευε σωστό, μὲ ἥσυχο, σιωπηλό, πλὴν ἀλύγιστο πεῖσμα. Φύση ἀρχικὴ χωρὶς ἐπίδειξη καὶ ματαιοδοξία, ἤξερε νὰ κρατῆ οὐσιαστικὰ τὴν ἀρχή, ἀφίνοντας στοὺς ἄλλους πρόθυμη τὴ λάμψη τῶν τύπων. Γεννημένος ἄρχοντας, εἶχε καὶ τὴν ἐξωτερικὴ ἀξιοπρέπεια. Ἁπλὸς τοὺς τρόπους κρατοῦσε ὡστόσο πάντα τοὺς ἄλλους σ' ἀπόσταση· καὶ στὰ πιὸ γιορταστικὰ οἰκογενειακὰ δεῖπνα δὲν τὸν εἶδε ποτὲ κανεὶς νὰ πιῆ πολύ, οὔτε νὰ μείνη ἀργὰ στὸ τραπέζι σὲ γλέντια καὶ τραγούδια. Ἡ αὐστηρὴ μορφή του, μὲ τὴ μεγάλη μύτη καὶ τὸ δυνατὸ σαγόνι, θᾶταν ἀποκρουστικὰ στυγνή, ἂν τὸ βλαμένο μάτι του—τὄχε χάσει ἀπὸ ἀτύχημα—δεμένο πάντα μὲ μαῦρο μεταξωτὸ μαντήλι, δὲν ἔδινε κάποιαν ἀόριστη γλύκα μελαγχολίας στὴν ἔκφρασή του. Ὅταν παρουσιαζόταν, οἱ ἄλλοι προσηκώνουντο· ὅταν μιλοῦσε, σώπαιναν:

— Θὲ! Λάζαρη—τόπε ὁ Λάζαρος—ἔλεγε ὁ λαός.

Καὶ τὸν ὑπάκουε. Ὁ Κουντουριώτης ἦταν σ' ἀλληλογραφία μὲ τὶς κορυφὲς τῶν Ἑλλήνων. Στὴν Ἐκκλησία, στὰ γράμματα, σ' ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις. Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς ἦταν τότε συντηρητικοί. Οἱ λόγιοι κήρυτταν πῶς μὲ τὰ γράμματα καὶ τὴν ἄλλη προκοπὴ θὰ λυτρωνόταν τὸ γένος. Αὐτὸ πίστευε κι' ὁ Κουντουριώτης:

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΣΠΥΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ

Ποῦ εἶναι ὁ νοικοκύρης τῆς βάρκας;
(Ἀντιγράφη καὶ ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὸν Νάρκισσο)

ΜΙΚΡΗ ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΚΗ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος—

Νὰ παραδείγματος χάρη:

Ὁ μπάτης φυσᾶ γλυκά
Δροσίζεται ἡ θάλασσα
Ὦ ἥλιος σταργυρά της νερὰ
Καθρεφτίζεται . .
Καὶ ἰὲς πῶς παίζουν μ' ἔρωτα
Ψαράκια μὲ χρυσὰ φτερά,
Ἀξένοιαστα πετώντας
Σὲ ἀσημένια κύματα . . .

Εἶναι τὸ ἴδιο ὡραῖο, καμωμένο ἔτσι σ' ἐλεύθερους λυτοὺς στίχους; Ὄχι βέβαια. Πάρτε ὅμως κι' αὐτοὺς τοὺς λυτοὺς στίχους ποὺ ἔκαμε ὁ Σολωμὸς στὸν Ὄθωνα, τὸν πρῶτο μας βασιλέα, ὅταν, ἐρχόμενος στὴν Ἑλλάδα, περνοῦσε ἀπέξω ἀπὸ τὴν Κέρκυρα (στὴν Κέρκυρα τότε ζοῦσε κι' ὁ ποιητής):

Μέσ' τὸ γιαλὸ τῆς Κέρκυρας μαύρη εἶμαι [πέτρα κι' ἔρμη
Κι' εἶναι δικό σου δόξασμα, δικό σου [πλοῦτος εἶναι.
Πνεῦμα καλό, ποὺ σᾶρρσε φωνὴ νὰ μοῦ [χαρίσης:
Κι' ἂν μὲ πατήσης,' βασιλιά, βγάνω βαγὶ [καὶ δάφνη.

Ἀλλάξετέ το ὅπως θέλετε, βάλετέ του καὶ τὶς πλουσιώτερες ὁμοιοκαταληξίες: Πάντα θᾶναι τὸ ἴδιο, ἕνα θαυμάσιο ποίημα. Κι' ἐπειδὴ ἴσα-ἴσα εἶναι τέτοιο, δὲν πειράζει ποῦ εἶναι σὲ στίχους λυτούς. Συμπέρασμα: Ἔχετε καὶ σεῖς νὰ γράψετε κάτι τόσο ὡραῖο, τόσο μεστό, τόσο ποιητικὸ *αὐτὸ καθ' ἑαυτό*; Γράψετέ το καὶ σ' ἐλεύθερους στίχους, δὲν πειράζει. Ἔχετε ὅμως κάτι κοινότερο, ἁπλούστερο, συνηθισμένο, σὰν τοὺς παραπάνω στίχους τοῦ Δροσίνη; Πρέπει νὰ τὸ στολίσετε γιὰ νὰ γίνη ὡραῖο. Τὸ αὐστηρὸ μέτρο, οἱ πλούσιες ὁμοιοκαταληξίες, εἶναι στολίδια ἀπαραίτητα. Αὐτὰ σκεπάζουν καὶ τὴν ἔλλειψη τῆς μεγάλης ποίησης καὶ τὴ λίγη μεστότητα τοῦ στίχου. Γι' αὐτὸ οἱ ἐλεύθεροι στίχοι—οἱ καλοί, ἐννοῶ, ἐλεύθεροι στίχοι—εἶναι τόσο πιὸ δύσκολοι.

ΤΟ ΣΟΝΕΤΤΟ

Ὑπάρχουν ποιήματα μὲ *σταθερὲς ἢ ὡρισμένες μορφὲς (φόρμες)*. Ὅπως ἡ *Στροφὴ* (γαλλικὰ Stancé), τὸ *Τριολέτο*, τὸ *Σονέττο* καὶ ἄλλα πολλά.

Τὸ *Σονέττο* εἶναι τὸ πιὸ συνηθισμένο. Καὶ γι' αὐτὸ μόνο θὰ σᾶς μιλήσω. Λέγεται καὶ *Δεκατετράστιχο*, γιατὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ δυὸ τετράστιχα (ἢ ἕνα ὀκτόστιχο) καὶ δυὸ τρίστιχα (ἢ ἕνα ἑξάστιχο). Καὶ συνήθως οἱ στίχοι του εἶναι ἢ δεκαπενταασύλλαβοι, ἢ ἑνδεκασύλλαβοι. Ἰδοὺ ἕνα σονέττο τοῦ Μαρκορᾶ στὸν πατέρα του:

Τὰ ὀνόματα λουλουδάκια, ὅσα μιὰ ἡμέρα,
Πρὶν τἄλλου κόσμου ἰδῆς τὸ θεῖο λιμάνι,
Εἶχαν γιὰ σὲ τόση εὐωδία, πατέρα,
Τὰ πλέκω τώρα, ἰδές, σ' ἕνα στεφάνι.

Ἀχ, στοῦ τάφου σου μόνο τὸν ἀέρα
Μὴν ἴσως τοῦτο θὰ σκορπάη λιβάνι,
Δίχως ἐλπίδα νάχω ἐκεῖθεν πέρα
Γλυκὰ τοῦ Πίνδου ἀρώματα νὰ βγάνη;

Τῆς πέτρας ποὺ σὲ κρύβει ἔχω τὸ βάρος
Μὲς στὴν καρδιά· τί δὲν ἀκούω τὸν βίχο
Ποὺ τόσο μιὰ φορὰ μοῦδινε θάρρος.

Μίλα καὶ πές, πῶς σὰν στὸν ἴδιο τοῖχο
Κλειστῶ τοῦ κιβουριοῦ σου, ἀντάμα ὁ χάρος
Δὲ θέλει θάψει ἐκεῖ κάθε μου στίχο.

Καθὼς βλέπετε, οἱ στίχοι εἶναι ἑνδεκασύλλαβοι. Καὶ ὁμοιοκαταληκτοῦν, στὸ ὀκτάστιχο: πρῶτος, τρίτος, πέμπτος, ἕβδομος (τέσσερις), καὶ δεύτερος, τέταρτος, ἕκτος, ὄγδοος (ἄλλοι τέσσερις)· καὶ στὸ ἑξάστιχο: ἕνατος, ἑνδέκατος, δέκατος τρίτος (τρεῖς) καὶ δέκατος, δωδέκατος, δέκατος τέταρτος (ἄλλοι τρεῖς). Ἔχουμε δηλαδὴ τὸ ὅλον τέσσερις ὁμοιοκαταληξίες καὶ γιὰ τοὺς δεκατέσσερις στίχους:

1. ἡμέρα-πατέρα-ἀέρα-πέρα.
2. λιμάνι-στεφάνι-λιβάνι-βγάνει.
3. βάρος θάρρος-χάρος.
4. ἤχο-τοῖχο-στίχο.

Κι' αὐτὴ εἶναι ἡ κλασσική, νὰ ποῦμε, φόρμα τοῦ σονέττου. Ὑπάρχουν ὅμως ἄπειρες ποικιλίες. Καὶ μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ συνηθισμένες εἶναι νὰ ὑπάρχη μιὰ μόνο κοινὴ ὁμοιοκαταληξία στὸ ἑξάστιχο. Δηλαδὴ νὰ ὁμοιοκαταληκτοῦν χωριστὰ ἀνὰ δύο του στίχοι, κι' ἔτσι μόνο ἕνας στίχος τοῦ ἑνὸς νὰ ὁμοιοκαταληκτῆ μ' ἕναν τοῦ ἄλλου (ὁ τρίτος π. χ. μὲ τὸν ἕκτο). Ἰδῆτε τὴ «Λήθη», τὸ γνωστότατο σονέττο τοῦ Μαβίλλη, ἕν' ἀπὸ τὰ τελειότερα ποὺ ἔγιναν στὴ γλῶσσα μας: ἔτσι εἶναι καμωμένο τὸ ἑξάστιχό του.

Ἐπίσης καὶ στὴ διάταξη τῶν στίχων ποὺ ὁμοιοκαταληκτοῦν ἐπιτρέπουνται πολλὲς ἀλλαγές. Στὰ δυὸ τετράστιχα π. χ. μπορεῖ νὰ ὁμοιοκαταληκτοῦν ὁ πρῶτος καθενὸς μὲ τὸν τέταρτο κι' ὁ δεύτερος μὲ τὸν τρίτο. Καὶ στὰ δυὸ τρίστιχα, ὁ πρῶτος καθενὸς μὲ τὸν δεύτερο, κι' ὁ τρίτος τοῦ ἑνὸς μὲ τὸν τρίτο τοῦ ἄλλου. Μεγάλη τελοσπάντων ἐλευθερία καὶ σ' αὐτό. Ὥστε τὸ ἀπαραίτητο στὸ Σονέττο εἶναι: τὰ δυὸ τετράστιχα νὰ ἔχουν τὶς ἴδιες ὁμοιοκαταληξίες, καὶ τὰ δυὸ τρίστιχα νὰ δένουνται μὲ μιὰ τουλάχιστο κοινὴ ὁμοιοκαταληξία.

Αὐτὰ καὶ γιὰ τὸ Σονέττο. Τίποτ' ἄλλο. Ὅσα ἐμάθατε, γιὰ τὴν ὥρα σᾶς εἶναι ἀρκετά.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ «ΜΙΚΡΗΣ ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΚΗΣ»

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΟΥΡΟΥΠΟ

Σούρουπο, οἱ τοῖχοι γαλαζώσανε
Μὲ τὸ μαβὶ φωτοσκοτάδι,
Θλίψες οἱ ἐλπίδες τώρα ζώσανε
Κάθε ψυχὴ ποὺ ζῇ τὸ βράδυ.

Ρήμασ' ἡ αὐλή, στὸ τζάμι ἀπόμειναν
Μόνο δυὸ μάτια ποὺ κοιτᾶνε πέρα,
Μεγάλα τὰ ματόκλαδα σκέπη ἔγιναν
Βαριὰ σὰν τὸ σκοτάδι στὴν ἐσπέρα.

Σούρουπο, γύρα οἱ τοῖχοι γαλαζώσανε
Κοίτα πῶς κλαῖνε μέσα στὸ σκοτάδι
Στὸ τζάμι δυὸ ματάκια ποὺ δὲ νοιώσανε
Στὴ θειὰ ζωὴ τὸ πρωϊνὸ τὸ χάδι...

Τζιτζίκι [Β]

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΤΙΓΜΗ

Τὰ νερὰ τοῦ *Θερμαϊκοῦ* ἔρχονταν παιχνιδιάρικα ὡς τὶς ἀκτὲς κι' ἔλουζαν χαριτωμένα τὰ πόδια τοῦ 'Ολύμπου. Τὸ ψιθύρισμά τους μ' ἔκανε νὰ πιστεύω ὅτι ἦταν τὰ τελευταῖα λόγια ποὺ μᾶς ἔστελνε ἡ πόλις ποὺ πρὶν ἀπὸ λίγες ὧρες τὴν ἀφήσαμε.

Τὸ βλέμμα μου μπλεκόταν πέρα μακρυὰ καὶ δὲν μποροῦσα νὰ ξεχωρίσω τίποτα. Ὁ ἥλιος, ἡ κορώνα αὐτὴ τοῦ ἀπείρου, λευτερωμένος ἀπὸ τὰ μαῦρα σύννεφα, μοῦστελνε μιὰ ζεστὴ ἀχτίδα ἐκεῖ καθὼς στεκόμουν σ' ἕνα παράθυρο τοῦ βαγονιοῦ. Ἡ βροχὴ ἔπαψε νὰ πέφτῃ, καὶ τὰ σύννεφα ἦταν μαζεμένα στὶς κορυφὲς τοῦ 'Ολύμπου — λὲς καὶ διωγμένα ἀπ' τὸ Μεγαλοδύνεμο — κι' ἐκεῖ προσπαθοῦσαν ποιὸ νὰ αὐτοκτονήσῃ πρῶτο, μπήγοντας τὶς κοιλιές τους στὶς κορυφὲς τοῦ βουνοῦ. Ἡ ἀτλαζένια θάλασσα ἁπλωνόταν ὡς πέρα γαληνεμένη.

Τὸ βλέμμα μου μελαγχολικὸ ἀτένιζε ὅλ' αὐτά. Δὲν ἤθελα νὰ πιστέψω ὅτι φεύγω ἀπ' τὴ Θεσσαλονίκη. Ὁ θόρυβος τῆς μηχανῆς μὲ πείραζε ὑπερβολικὰ στὶς σκέψεις μου. Οἱ ρόδες τοῦ τραίνου ἄφηναν πίσω τὴ Μακεδονία.

Ἦταν ἡ τελευταία μέρα τοῦ Ἰουλίου Μέσα ἀπὸ τὴ σκέψη μου κινηματογραφίστηκε ὅλη ἡ ζωὴ ποὺ ἔζησα στὴν πόλι τοῦ Θερμαϊκοῦ. Θυμήθηκα τὶς ὄμορφες βραδυὲς ποὺ μαζὶ μὲ τοὺς φίλους μου πηγαίναμε περίπατο καθὼς καὶ στὸν κινηματογράφο. Θυμήθηκα τὶς φεγγαρόφεγγες βραδυὲς ποὺ μαζὶ μὲ τοὺς δικούς μου χτυποῦσαμε τὰ κουπιὰ τῆς βάρκας κι' ἀνοιγόμασε στὴ γαλήνια θάλασσα, τότε ποὺ κι' οἱ συλλογισμοί μου φτερούγιζαν, σὰν κατάλευκα περιστέρια, μακρυὰ πολὺ μακρυά.

Τί θελκτικὲς στιγμές! Θυμήθηκα τὶς ἀξέχαστες ἐκεῖνες στιγμὲς ποὺ περνοῦσα στὸ σχολεῖο. Θυμήθηκα τὶς ἡλιόλουστες ἡμέρες τῆς ἐκδρομῆς ποὺ μαζὶ μὲ τὸ μικρότερο ἀδερφό μου, τὸν Κωστάκη, γελούσαμε χαρωπὰ καὶ παίζαμε τόσο μανεμένοι ἀπὸ τὶς ὁμορφιὲς τῆς ἐξοχῆς

Θυμήθηκα μιὰ μέρα ποὺ μαζὶ μὲ τὸ φιλόλογο καθηγητή μου ποζάραμε σὲ μιὰ ἐκδομὴ μπροστὰ στὸ φωτογραφικὸ φακό. Θυμήθηκα τὴ γαλήνια νύχτα ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ μὲ τ' ἀιάξι ἔμπαινα στὴ Θεσσαλονίκη. Θυμήθηκα (ὦ! καὶ τί δὲ θυμήθηκα!) τὴν ὥρα ποὺ μὲ ἀποχαιρετοῦσαν σήμερα στὸ σιδηροδρομικὸ σταθμὸ καὶ ποὺ τὸ κλάμα τοῦ Κωστάκη ἀντηχοῦσε στὴν πρωϊνὴ φύση. Ὤ! πόσο μὲ λύπησε αὐτὴ ἡ ἀνάμνηση!

Γύρισα καὶ κοίταξα τὴ Μακεδονικὴ φύση. Ὅλα ἦταν χαρούμενα.

— Νὰ ἐκεῖ-πέρα πήγαμε μιὰ μέρα ἐκδρομὴ μὲ τὸ πλοῖο, εἶπε ὁ Κωστάκης. Κι' ἔδειξε πέρα μακρυὰ τὴ θάλασσα.

Γύρισα νὰ δῶ Ἡ ταχύτητα τοῦ τραίνου μᾶς τἄκρυψε ὅλα. Μιὰ σφυριγματιὰ ἀντήχησε στὸν ἀέρα, καὶ μπήκαμε στὰ Τέμπη. Ἀ! ἦταν ἡ τελευταία στιγμὴ ποὺ βλέπαμε τὸν Θερμαϊκό.

Αἰθέριος [Γ]

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ ΜΑΣ

Στὸ μόνο ποὺ δὲν καταγίνεται εἶναι ἡ μουσική. Δὲν ξέρει νὰ πῇ οὔτε τὴ μουσικὴ κλίμακα. Δὲν ἔχει ἀγγίξει οὔτε μὲ τὸ μικρό του δαχτυλάκι πλῆκτρο πιάνου. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἐμποδίζει νὰ λέγεται *Μπετόβεν*.

Σ' ὅλες τὶς φάσσες ποὺ σκαρώνουν οἱ φίλοι του, βρίσκεται πάντα μπλεγμένος, κι' ἐνῶ δὲ φταίει διόλου πληρώνει διαρκῶς τὰ σπασμένα τῆ στιγμὴ ποὺ οἱ ἄλλοι βγαίνουν λάδι. Μιὰ φορὰ μάλισα τὸν στεῖλαν μερικοὶ ἀστεῖοι ν' ἀγοράσῃ τὸ κλασσικὸ soulpinous, (σοῦ λείπει νοῦς). Ἐννοεῖται ὅτι αὐτὸς πῆγε προθυμότατα. Γιὰ ποιὸ λόγο τώρα ὀνομάζεται *Σπέρτο Μονάχο*, ὁ Θεὸς κι' ἡ ψυχοῦλα του τὸ ξέρει.

Διαρκῶς σουλατσέρνουν στὸ Πασσαλιμάνι τοῦ Πειραιῶς μὲ γρήγορο βῆμα ἑνοχλώντας καὶ περάζοντας τὰ πάντα καὶ τοὺς πάντας μ' ἀρκετὴ δόση ἀναιδείας. Αὐτοτιτλοφορεῖται δὲ *Σιγανοπερπάτηγη* καὶ *Χαμηλοβλεπουσα!*..

Εἶναι ὁμιλητικωτάτη. Καὶ σὰν νὰ μὴν τὴν ἔφτανε ἡ γλῶσσα ποὺ τῆς ἔδωσε ὁ Θεός, μαθαίνει καὶ ξένες. Κι' ἅς ὀνομάζεται *Σφίγξ*...

Τὴν βλέπετε καὶ τὴν νομίζετε ὑπήκοο τοῦ Χαΐλὲ Σελασιὲ ποὺ μόλις ἀρίβαρε ἐξ 'Αβυσσηνίας. Μαλλὶ μαῦρο κατσαρό. Μοῦτρο μελαψό. Τ' ὄνομά της *Λευκή*...

Εἶναι κατ' εὐφημισμὸν Διαπλασιακὸς σύλλογος. Τὰ μέλη του βρέφη μόλις διακόψαντα τὰς σχέσεις των μὲ τὸ μπιμπερόν, ἀνίκανα νὰ βλέψουν καὶ μερμήγκι. Ἐπὶ πλέον ὑπάκουα καὶ φρονιμώτατα μέχρις ἀφαντάστου διὰ τὴν ἡλικίαν των βαθμοῦ.—Πρόσεξε, Μπεμπέκα, θὰ φωνάξω τὸ μπαμπούλα—ἂν τώρα ἐπιθυμεῖτε νὰ μάθετε καὶ τ' ὄνομα τοῦ συλλόγου, σᾶς πληροφοροῦμε ὅτι ὀνομάζεται *Τρελλοπαρέα* (!!!)

Διαρκῶς τὸν κλέβουν. Στὰ ρέστα, στὴν ἀγορά, στὸ χάλασμα λεπτῶν. Παντοῦ! (ἀφήνω ποὺ φένος τοῦ κλέψαν τὸ πανοφώρι καὶ τὴν ὀμπρέλλα). Τὸν καϊμένο. τὸν *Ἀρσὲν Λουπέν*...

Παιδὶ μὲ μεγάλη φαντασία, τὸ ὁποῖο ὄχι μόνο δὲν ἔχει χορέψει ποτέ του μέχρι σήμερα, ἀλλ' οὔτε κἂν ἔχει ἰδεῖ καὶ νὰ χορεύουν! — ἐκτὸς ἴσως ἀπὸ τσάμικο ἢ μπάλλο — Καλὸ παιδὶ κατὰ τὰ ἄλλα, μόνο ποὺ ἔχει ἀρκετὴ δόση φαντασίας ἀποτελέσματα τῆς ὁποίας εἶναι... ὁ *Κύριος τοῦ Ντάνειγκ*.

Ζυγίζει περίπου ἑβδομηνταπέντε κιλά! Κάνει ἀπεγνωσμένη δίαιτα. Πρὸς τὸ παρὸν ὅμως ἀπέχει πολὺ ὀπὸ τοῦ νὰ εἶναι... *Αἰθέριος*.

Ὁ μόνος εἰλικρινὴς ὁ ὑποφαινόμενος. Χαμογελᾶ διαρκῶς. Ἀκόμα καὶ σὲ ὕπνο του. Ὅσο γιὰ τὰ γαλόνια, νὰ εἶστε βέβαιοι πὼς θὰ γίνουν ἀργότερα πραγματικότης, κι' αὐτὸς πραγματικός...

Γελαστὸς Ὑπολοχαγὸς [Α]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στὸ σχολεῖο.

— Πῶς κάνει ὁ μέλλων τοῦ ἔχω;

—"*Εξω* καὶ *σχήσω*.

— Καὶ ὁ ἀόριστος;

—"*Εσχον*...

Κι' ἕνας μαθητὴς γι' ἀστεῖο:

—"Οχι! *Μέσα* καὶ *ράψω*!

Εὐγένης Β. Βαλασάκης

***

— Τοτό, τρῶς πολὺ φαΐ τὸ βράδυ;

—"Ενα πιάτο, ἀλλὰ πρῶτα... λίγο ξύλο.

Ριψοκίνδυνος Ναύτης

***

Τάσος: — Νά, πέρσυ σὰ σήμερα ἦταν ποὺ ἔπεσα στὴ σέρνα...

Μιμίκα, μὲ τρόμο: — Ἀ! καὶ πνίγηκες;

Κ. Ι. Δ.

Παρακαλῶ πολὺ ὅσους χρωστοῦν τὴ συνδρομή τους νὰ τὴ στείλουν τὸ γρηγορώτερο. Ἂς ἔχουν ὑπ' ὄψει τους, ὅτι οἱ συνδρομὲς αὐτὲς εἶναι ὁ μόνος μου πόρος· ἡ καθυστέρηση ἑπομένως ὑποκολεύει πολὺ τὸ ἔργο μου ποὺ ἀπαιτεῖ ὄχι μόνο μεγάλους κόπους, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ἔξοδα.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 26 Μαρτίου 1936

Ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς τοῦ Μπάρι τῆς Ἰταλίας, συνεργαζόμενος μὲ τὴ «Διάπλασιν», διοργάνωσε δισεβδομαδιαῖες εἰδικὲς ἐκπομπὲς γιὰ τὰ Ἑλληνόπουλα, τόσο τοῦ Ἐσωτερικοῦ ὅσο καὶ τῶν ἑλληνικῶν παροικιῶν τοῦ Ἐξωτερικοῦ ὡς ἑξῆς: Κάθε Σάββατο, ὥρα (Ἀθηνῶν) 9 ἕως 9, 20' μ. μ. πρόγραμμα γιὰ μικρότερα παιδιὰ Κάθε Πέμπτη, τὴν ἴδια ὥρα (9 ἕως 9, 20') πρόγραμμα γιὰ μεγαλύτερα παιδιά. Γίνονται καὶ παντοῖοι παιδικοὶ Διαγωνισμοί.

ΜΟΝΟ ὅσοι ἔχουν ψευδώνυμο καὶ μοῦ γράφουν, δικαιοῦνται νὰ ἔχουν ἀπάντηση—ἐκτενέστερη ἢ συντομώτερη, ἀναλόγως τοῦ θέματος καὶ τοῦ χώρου—στὴν Ἀλληλογραφία μου. Δυσανάγνωστα γράμματα, μὲ ξέθωρο μελάνι γραμμένα, ἢ ἀκατάστατα, βιαστικά, μουντζουρωμένα, δὲν τὰ διαβάζω. Ἐπίσης δὲν δέχουμαι γράμματα ποὺ δὲν ἔχουν τὸ ἀπαιτούμενο γραμματόσημο καὶ πρέπει νὰ πληρώσω ὅ,τι λείπει διπλό. Νὰ τὰ ζυγίζετε στὸ ταχυδρομεῖο καὶ νὰ βάζετε τὸ γραμματόσημο ποὺ χρειάζεται.

ΑΝ καὶ βγαίνει τρεῖς ἡμέρες ἀργότερα—κατόπιν ἑορτῆς δηλαδὴ—τὸ φυλλάδιο τοῦτο γράφει μερικὰ καὶ γιὰ τὴν 25 Μαρτίου. Ἔνα καινούργιο ποίημα μόνο λείπει. Ἀλλὰ κανένας ἀπὸ τοὺς συνεργάτες μου δὲν μοῦ ἔστειλε, οὔτε γιὰ τὴ Σελίδα Συνεργασίας. Φταίω κι' ἐγὼ ποὺ δὲν τὸ θύμισα ἐγκαίρως. Γιατί δὲν πιστεύω νὰ μὴν ἐμπνεῦ τοὺς νεαροὺς ποιητὲς ἡ Ἐθνικὴ Ἑορτή...

Φαντάσθηκα, *Ροζελάντεια*, τὴ χαρά σου, τὴν εὐθυμονία σου, ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ τόσων μηνῶν ἀρρώστεια καὶ κλεισούρα, βγῆκες γιὰ πρώτη φορὰ στὸν ἥλιο. Μὰ βέβαια ποὺ ὅλα στὴ φύση θὰ σοῦ φαίνουνταν ὡραιότερα, ἀκόμα καὶ «τἀγάλματα ποὺ βαστοῦνε τοὺς ἠλεκτρικοὺς γλόμπους»... Καὶ τώρα σοῦ εὔχομαι ὑγεία παντοτεινή, ἀδιατάρακτη.

Φυσικά, *Καραμαλῆ*, μόνο σ' ὅσους Διαγωνισμοὺς μπορεῖς καὶ θέλεις θἀπαντᾷς. Ἀπὸ τὸ νόστιμο γραμματάκι σου ἕνα δὲν καταλάβα: ἐκεῖ ποὺ λὲς πὼς δὲν σοῦ ἀρέσουν τὰ μυθιστορήματα «ποὺ δὲν ἔχουν κανέναν νὰ μιλήσῃ». Ἐννοεῖς ὅταν δὲν ἔχουν διάλογο; ὅταν τὰ πρόσωπά τους δὲν μιλοῦν;... Τί; ἂν ποτὲ ὁ μπαμπάς δὲν θελήσῃ νἀναναεύσῃ τὴ συνδρομή σου, ἐσὺ θα τὸν καταφέρῃς... χτυπώντας τὰ πόδια σου; Ἀ, μπά! δὲν εἶναι τρόπος αὐτός. Καλύτερα νὰ τὸν παρακαλέσῃς, ἐξηγώντας του πόσο μάγαπᾷς καὶ μὲ θέλεις... Δὲν τοῦρα πὼς ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς εἶχαι θεῖος τῆς μαμμᾶς σου. Ἔχεις λοιπὸν στενὴ συγγένεια μὲ τὸ μεγάλο ποιητή.

Τὰ ἐγκάρδιά μου συλλυπητήρια, *Γρῦφε*, γιὰ τὸ θάνατο τοῦ θειοῦ καὶ τῆς ἐξαδέλφης. Εἶναι φοβερό, ἀλήθεια, νἀντικρύζῃ κανεὶς τόσο νέους νεκροὺς — εἴκοσι καὶ τριάντα χρονῶν — ἀλλὰ δὲν δικαιολογεῖ μιὰ τόσο μεγάλη ἀπαισιοδοξία. Τό κάτω-κάτω, ὁ θάνατος ἑνὸς νέου εἶναι κάτι τὸ ἐξαιρετικό. Συνήθως οἱ ἄνθρωποι φεύγουν μεγάλοι, γέροι, ἀφοῦ ἐκπληρώσουν σ' αὐτὸ τὸν κόσμο τὸ μεγάλο ἀνθρώπινο προορισμό.—Γιὰ τὶς φωτογραφίες, τί νὰ σοῦ πῶ; Ἡ ἐπιστροφὴ εἶναι δύσκολη, μπορεῖ καὶ νὰ χαθοῦν, καὶ δὲν θὰ ἤθελα νἄχω τέτοια εὐθύνη. Ἂν σοῦ χρειάζουνται τόσο πολύ, καλύτερα νὰ μὴ μοῦ τὶς στείλῃς.

Καθόλου ἀδιάκριτη, *Ἀγνούλα!* Ὄχι μιὰ φορὰ τὸ μῆνα, ἀλλὰ καὶ δυὸ τὴν ἑβδομάδα μοῦ γράφουν ἄλλοι, κι' ὄχι μόνο καμμιὰ ἀδιακρισία δὲν βλέπω σ' αὐτό, παρ' ἀπεναντίας ἔχω μεγάλη εὐχαρίστηση. Χαίρω πολὺ ποὺ οἱ νέες μου φίλες εἶναι τόσο ἐνθουσιασμένες μαζί μου. Γράφε σ' ἐκείνη ποὺ μένει στὰ Ψαρά, πῶς περμένω.

Ὤ, πόσο λυπήθηκα γιὰ τὸ θάνατο τοῦ καλοῦ σου πατέρα, *Θλιμμένο Χαμόγελο!* Ναί, ἦταν ὁ παλιός μου *Ἰάσων*, κι' αὐτὸς βέβαια σοῦ ἐνέπνευσε τὴν ἀγάπη ποὺ μοῦ ἔχεις—αὐτὴν ποὺ τώρα στὴν ὀρφάνια σου σοῦ δίνει τόση παρηγοριά... Καὶ γι' αὐτὸ εἶμαι βέβαιη πὼς θὰ κρατήσῃς τὴν ὑπόσχεσή σου καὶ δὲν θὰ κάμῃς πάλι ἕνα χρόνο νὰ μοῦ γράψῃς...

Καὶ σὲ σένα, *Βολιώτικο Διαβολάκι*, τὰ πιὸ ἐγκάρδια συλλυπητήρια. Ναί, νὰ μοῦ γράψῃς τώρα πιὸ συχνά, νὰ καταγίνεσαι μαζί μου περισσότερο, σ' αὐτὸ θὰ βρίσκῃς ἀκόμα μιὰ παρηγοριά. Χαίρω πολὺ πῆγες καλὰ στοὺς διαγωνισμούς. Κι' ἀκόμα ποὺ σ' εὐχαριστεῖ τόσο ἡ ἐφετεινή μου ὕλη.

Πάλι δυσανάγνωστο τὸ γράμμα σου, *Σίγκφριντ*, καὶ μὲ πολὺ κόπο διάβασα αὐτὲς τὶς λέξεις ποὺ δὲν ἐννοεῖς: *Οὐτοπία* εἶναι κάτι τὸ χιμαιρικό, τὸ φανταστικό, καὶ *οὐτοπιστὴς* ὁ φανταστικόκοπος. *Πεσιμισμὸς* εἶναι ἡ ἀπαισιόδοξη φιλοσοφία καὶ *πεσσιμιστὴς* ὁ κατὰ σύστημα ἀπαισιόδοξος. *Ἀνρικός* εἶναι ὁ ποιητὴς ποὺ μιλεῖ γιὰ τὰ αἰσθήματά του, ποὺ ψάλλει τὶς χαρές του, τοὺς πόνους του, τὰ πάθη του, καὶ γι' αὐτὸ *ὑποκειμενικός*, καὶ ὄχι *ἀντικειμενικός*, ὅπως εἶναι ὁ ποιητὴς ποὺ ἱστορεῖ πράγματα, ποὺ διηγεῖται πολέμους ἢ ἄλλες ἱστορίες, ὁ *ἐπικὸς* ποιητὴς σὰν τὸν Ὅμηρο. Ὁ *δραματικὸς*—ὁ ποιητὴς δηλαδὴ ποὺ γράφει γιὰ τὸ θέατρο—εἶναι καὶ τὰ δυὸ μαζί.

Νεκούλα Σοφιανοπούλου, πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γραμματάκι σου. Ἔχεις πολλὰ φιλιὰ ἀπὸ τὸν θεῖο σου, τὴ θεία σου, τὴν κ. Ξενοπούλου καὶ τὸν κ. Ξενόπουλο. Νὰ μοῦ γράψῃς κάπου-κάπου καὶ νὰ μοῦ λὲς τὶς ἐντυπώσεις σου ἀπ' αὐτὰ ποὺ μὲ τόσο ζῆλο διαβάζεις.

Ἐξηγεῖται εὔκολα, *Κυρίαρχε τοῦ Σύμπαντος*: Σταθμὸς εἶναι καὶ στὴ Ρώμη, εἶναι καὶ στὸ Μπάρι. Συνδέονται, ἐπικοινωνοῦν, κι' ἔτσι πολλὲς φορὲς ὁ κ. Ζώρας, ποὺ διευθύνει τὶς ἑλληνικὲς ἐκπομπές, μπορεῖ νὰ διαβάζῃ ἀπὸ τὴ Ρώμη ὅπου μένει. Ὥστε σωστὰ τὰ ἔγραψε στὴν «Ἐλεύθερη Γνώμη» ὁ κ. Αἰθερίκης. Ἔλαβα τὸ κομμάτι σου καὶ θὰ τὸ διαβάσω μὲ τὴ σειρά του. Κάθε τετράδιο Μ. Μυστικῶν τιμᾶται δρ. 1,20 καὶ χωριστὰ τὰ ταχυδρομικὰ τέλη.

Ἡ *Ἀστὲ Ἰράμ* μοῦ γράφει πὼς ἐγὼ τὴν ἔκαμα... ἀταχτη! Γιατὶ ὅταν κάνει καμμιὰ ἀταξία, ἡ μαμμά της τὴν κλείνει σὲ μιὰ κάμαρα μαζί μου. Καταλαβαίνετε τώρα πόσο γλυκειὰ τῆς εἶναι αὐτὴ ἡ τιμωρία καὶ πόσο συχνὰ τὴν προκαλεῖ. Καὶ ποιὸς φταίει; «"Η ἡ μαμμά μου, λέει, καὶ ἡ Διάπλασις, ἢ ἡ Διάπλασις καὶ ἡ μαμμά μου. Ἐγὼ καθόλου. Καὶ ξέρεις κι' ἐν' ἄλλο ποὺ σκέφθηκα; "Αμα μεγαλώσω καὶ γίνω μαμμά, δὲν θὰ κλείνω τὰ παιδιά μου μαζὶ μὲ τὴ Διάπλασι ἀλλὰ μὲ τὴ Γραμματική. Ἔτσι μόνο θὰ φρονιμέψουν καὶ δὲν θὰ τραβῶ ὅ,τι τραβᾷ τώρα ἡ μαμμά μου».—«Γ. Γ. Ἐγὼ δὲν συνηθίζω νὰ γράφω ὑστερόγραφα, γιατὶ δὲν εἶμαι ἀφηρημένη. Ἡ Ἴδια».—«Γ. Γ. bis. Ἀκοῦς νὰ ξεχάσω νὰ συγχαρῶ τὸν κ. Παπαδόπουλο γιὰ τὸ Μεταλλιὸ τῆς Ἀκαδημίας! Ἀφηρημένη βλέπεις... Ἂς εἶναι. στάλλο γράμμα, μὴν τοῦ πεῖς τίποτε. Ἡ ἴδια».—Γραμματάκι, ἔ; Θάλεγε κανένας πὼς τῆς τὸ γραφε ἡ... Γιούντη Ἄμποτ.

Ἡ *Μεγάλη Ἑλλάς*, ποὺ εἶχε νὰ φανῇ τόσον καιρό, μὲ ἀποζημιώνει σήμερα μ' ἕνα ὡραιότατο γράμμα, ὅπου, ἀνάμεσα στάλλα, γράφει: «Καὶ τὰ δυὸ μυθιστορήματα τοῦ Βέρν ποὺ δημοσιεύθηκαν τελευταῖα ἦταν πολὺ καλογραμμένα· μὰ μόνο μεταφραστὴς τῆς ἀξίας τοῦ κ. Ξενοπούλου θὰ μποροῦσε νἀποδώσῃ μὲ τόση τέχνη καὶ φυσικότητα τοὺς πανέξυπνους αὐτοὺς διαλόγους καὶ νὰ μᾶς παρουσιάσῃ ὁλοζώντανα τὰ πρόσωπα τοῦ ἔργου, καὶ μάλιστα ἐκεῖνον τὸν Ἀντιφέρ! Κι' αὐτὸς ἴσως εἶναι ὁ λόγος ποὺ δὲν ἐπισκιάσθηκε ἀπὸ τὸ ἀριστούργημα «Μπάμπα Μακροπόδης». Τί κρῖμα ποὺ θὰ τελειώσουν τόσο γρήγορα τὰ πνευματώδη, τἀφελέστατα γράμματα τῆς Γιούντης!..» Ἔ, δὲν θὰ τελειώσουν καὶ τόσο γρήγορα. Καὶ μάλιστα τὸ τέλος θὰ εἶναι πολὺ ἀλλοιώτικο παρὰ ὅπως τὸ φαντάζεται ἡ *Μεγάλη Ἑλλάς*... Ἡ ἴδια φρονεῖ ὅτι τὸ *λυόνω* ἐπικράτησε νὰ γράφεται μὲ ὕψιλον (κι' ὄχι ἔψιλον γιὼτα ἀπὸ τὸ *λεῖος, λειαίνω*) γιατὶ ἴσως προέρχεται ἀπὸ τὸ *λύω, διαλύω*. Πιθανόν.

Δοὸ μόνα καλά μου παιδιὰ ἔχω νὰ εὐχαριστήσω σήμερα γιὰ ἐξοπάθωμα: τὴν *Ἐλένη Ἀλ. Κουτσοδόντη* καὶ τὴ *Μπουμπιλὶ* (ποὺ τῆς εὔχομαι καὶ περαστικά). Στὸ ἐρχόμενο ἂς ἐλπίσω πὼς θἄχω περισσότερα...

Ξανθὲ Μαέστρε, Τζὶν-Τζὶν, Ἀφρισμένο Κῦμα, Κουκουβάτσα, Πρωϊνὸ Κελάδημα, Μελαχροινὴ Κατσικοστε, Ὀρειβάτη—νέοι μου φίλοι ἢ παλιοί ποὺ τώρα μπαίνετε στὴν κίνηση, μὲ πολλὴ χαρὰ διάβασα τὰ πρῶτα σας γράμματα καὶ σᾶς ἐνέκρινα, καθὼς θὰ εἴδατε, τὰ ψευδώνυμά σας. Ἐλπίζω νὰ μοῦ γράφετε συχνά.

Σ' ἄλλους δὲν ἔχω σήμερα τόπο νἀπαντήσω. *Σφίγξ, Λεπτὴ Καρδούλα, Ζουζού, Πουπέ, Ὑδραιόπουλο, Μπατερφλάϋ, Γαρύφαλλο, Βασίλισσα Νεφερέϊτη, Ζακυνθινούλα* κτλ. κτλ. θὰ περμένετε ὡς τὸ ἐρχόμενο.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Ὄνειρο ὀρφανοῦ» τοῦ *Παιδιοῦ τῆς Ζούγκλας*. Καλογραμμένο ἀλλὰ ἀπίθανο. Θέλει νὰ συγκινήσῃ μὲ μέσα χιλιοπαταχειρισμένα. Καὶ μιὰ παρατήρηση γιὰ ὅλους: Προσέχετε τὴ γλῶσσα ποὺ μεταχειρίζεστε. Βλέπω πολλὲς ἀκυριολεξίες τώρα τελευταῖα. Ἀνάφερα μερικὲς καὶ σὲ προηγούμενο φυλλάδιο, σήμερα συνάντησα καὶ ἄλλες· π. χ. «ἀνύπαρκτος» δὲν λέγεται γιὰ ἕνα πράγμα, ἄνθρωπο ἢ ὅ,τι δήποτε ἄλλο ποὺ δὲν ὑπάρχει *πιά*, ἀλλὰ γιὰ κάτι ποὺ δὲν ὑπάρχει *καθόλου* καὶ δὲν ὑπῆρξε *ποτέ*. Λέμε π.χ. «Φοβᾶται ἀνύπαρκτους ἐχθρούς», ἢ «ἡ περιουσία ποὺ λέει πὼς ἔχει εἶναι ἀνύπαρκτη». Ποτὲ ὅμως δὲν λέμε «ἡ ἀνύπαρκτη μαννούλα» ἀλλὰ ἡ χαμένη ἢ ἡ πεθαμένη. Κατάλαβες, *Παιδὶ τῆς Ζούγκλας*;—«Μενεξέδες» (χωρὶς ὑπογραφή). Ὑπερλυρικὰ καὶ ἀπαισιόδοξο χωρὶς λόγο. Γράφετε πιὸ εὔθυμα.—«Τὸ Γυμνάσιον» τοῦ *Αἰθέριου*. Ὡς ἰδέα πολὺ συμπαθητικὸ καὶ ἀφελέστατο. Ἀλλ' ἐντελῶς ἀτεχνο. "Ας γράψῃ ὁ *Αἰθέριος* τὸ ἔργο του στὸ πεζό. Ἴσως νὰ τὸ πετύχῃ περισσότερο. — «Τὸ Πειραχτήριο» τοῦ *Χιμαιρικοῦ*. Δὲν ἀναπτύσσεται ἀρκετὰ τὸ θέμα, ἄλλωστε κομμάτια ποὺ κοροϊδεύουν τοὺς μεγάλους δὲν εἶναι κατάλληλα γιὰ τὴ Σελίδα. — «Στὴν ἀγαπημένη μου ἀδελφὴ» τῆς *Ἀγνούλας*. Δὲν εἶναι καλὰ διατυπωμένο κι' ἔτσι μόλις στὸ τέ-

λος καταλαβαίνει κανείς πώς ἡ ἀδελφή λείπει γιατί παντρεύτηκε. Δὲν μπορεῖ νὰ διορθωθῇ καὶ νὰ ξαναστολῇ; — «Στιγμὲς τύψης» τοῦ *Α. Γ. Κ.* Ἔχει μερικὲς καλὲς ἰδέες, κάτι δείχνει. Ἀλλὰ ἡ γλῶσσα του εἶναι ἐξεζητημένη καὶ ἡ στιχουργία του πολὺ ἀνώμαλη καὶ ἀπερποίητη, καὶ μερικὲς φράσεις μπαίνουν μόνο γιὰ παραγέμισμα. —«Στὴν Ἱστορία»τοῦ *Νεαροῦ Ἡροδότου.* Ἐπηρεασμένο καὶ στὸν ρυθμὸ καὶ στὴν διατύπωση ἀπὸ τὸν Παλαμᾶ, γι' αὐτὸ ὅμως εἶναι μᾶλλον ἀξιέπαινος ὁ *Ν. Η.* γιατὶ σὲ ὡρισμένα σημεῖα οἱ στίχοι του παρουσιάζουν, στὸν τονισμὸ ἰδίως, ἐξαιρετικὴ πρωτοτυπία. Ἡ γλῶσσα ὅμως εἶναι ἀνώμαλη, πολλὲς φράσεις ἐπαναλαμβάνονται κάθε τόσο χωρὶς λόγο, ἡ τεχνική του δὲν εἶναι παντοῦ ἀρτία καὶ τέλος εἶναι γενικὰ γραμμένο σ' ἕνα ὕφος στομφῶδες. Ἂς ἐξακολουθήσῃ ὁ *Ν. Η.* Ἀσφαλῶς τὰ κατοπινά του ποιήματα θὰ εἶναι καλύτερα.— «Στὴ φίλη ποὺ ἔφυγε» τῆς *Φ. Σ.* Ὑπερρωμαντικό, ὑπερλυρικὸ καὶ πολὺ ἐκτεταμένο. Πολὺ μεγάλα κομμάτια δὲ χωροῦν τώρα στὴ Σ.Σ.Σ. μὲ τὸν περιωρισμένο χῶρο ποὺ ἔχουμε.—«Ὁ ἀγροτικὸς βίος» τοῦ *Συριανοῦ.* Γλῶσσα ὑπερκαθαρεύουσα. Δὲν ἔχει ἐνδιαφέρον γιὰ τὴ Σελίδα. — Θὰ ἐξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Ἄθως, ἀ.(ΜΠ). Ἀδελαὶς, κ. (ΓΦ). Νηρηΐς, κ. (ΚΚ). Πρωϊνὸ Κελάδημα, κ. (ΕΣ). Γιούντη, κ. (Κ). Χρυσῆ Ἐλπίδα, κ. (;). Καπετάνισσα Χατζίνα, κ. (ΙΜ). Μαριονέττα, κ. (ΣΠΟ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Κερυνειωτάκι, ἀ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Πέτρον Π. Τέρκεαν* (μετὰ χαρᾶς! ὁ Ὁδηγὸς δρ. 6, τὸ Αὐσόχαρτο δρ. 3,50· σὲ συγχαίρω καὶ γιὰ τὸ ἄριστα· περιμένω·) *Πτολεμαΐς-Ἀδελαΐς-Νηρηΐς* (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ· ἐξετάλεσα τὶς παραγγελίες· εὐχομαι τὰ βέλτιστα στὸ Σύλλογό σας·) *Ἀγρίμι* (ἔστειλα Σῆμα καὶ 9 τετράδια·) *Πούλιαν* (πολὺ καλοὶ οἱ βαθμοί σου· στὰ Νέα Ἑλληνικὰ μόνο ὀστερεῖς, ἀλλὰ ὅταν, καθὼς λές, καταγίνεσαι μαζί μου, θὰ προχωρήσῃς·) *Σπουργιτάκι* (εἶδες τί καλὸ δῶρο σοῦ ἔκαμε ἡ γιαγιά, γιὰ νἄχῃς καλοὺς βαθμοὺς στὸν ἔλεγχό σου· ἕναν τόμο μου καί... ποιὸς τὴ χάρη σου!) *Παναγιώταν Λ. Φάσσου* (ἔστειλα καὶ περιμένω·) *Νάντια* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· νὰ τὰ ἑκατοστήσῃς!) *Σίρλεϋ Τέμπλ* (πολὺ χάρηκα γι' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις· ναί, νὰ ἐξακολουθήσῃς· καὶ γιὰ τὴ Σελίδα βέβαια νὰ μοῦ στείλῃς·) *Ἀστραπόβροντο* (λυσόχαρτο ἔστειλα· Συλλογὴ Ἀσκήσεων θὰ στείλῃς ἅμα ἰδῇς τὴν προκήρυξη τοῦ νέου Διαγωνισμοῦ· θἀργήσῃ ἀκόμη·) *Ἠλέκτραν* (ὁ «Μπάρμπα-Μακρυπόδης» ποὺ σὲ ξετρέλλανε, θὰ τελειώσῃ μετὰ τὴν Δ' ἑξαμηνία· οἱ «Περιπέτειες» μὲ τὸ χρόνο· ἔλαβα καὶ τὸ κομμάτι·) *Παράξενη Μικρούλα* (ἔστειλα 10 τετράδια· τὶς λύσεις μπορεῖς νὰ τὶς γράφῃς καὶ μὲ καλὸ μαῦρο μολύβι·) *Μάνον* (τὶς ἔλαβα· ἔχεις πολὺ δίκιο· ἡ κλητικὴ στὴ νέα γλῶσσα εἶναι Μάνο, ὅπως Πάνο, Τάσο κτλ.) *Σεληνιώτικε Βράχε* (δὲν φταίω δημοσιεύω τὶς Ἀσκήσεις σου μὲ τὸ ψευδώνυμο ποὺ *σὺ ὁ ἴδιος* σημείωσες στὴ Συλλογή σου· καὶ μιὰ ποὺ ἡ δημοσίευση ἄρχισε μ' αὐτό, μ' αὐτὸ θὰ ἀξακολουθήσῃ γιὰ νὰ μὴ γίνῃ σύγχυση· δὲν πειράζει κιόλα·) *Σανθὴν Κρητικοπούλαν, Γελαστὸν Ὑπολόχαγον* κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *20 Μαρτίου*, θὰ παντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 278ου Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 28 Μαΐου.

191. Διξίγριφος

Ἐπίρρημα λιγάκι κολοβώνω,
Μ' ἕνα θεὸ τῶν Αἰγυπτίων ἑνώνω,
Καὶ βασιλέα σοῦ κάνω ὁμηρικό,
Μεγάλο μὰ μὲ τέλος τραγικό.

Ροδία

192. Συλλαβόγριφος

Τὸ πρῶτο μου εἶναι νότα,
Το δεύτερο φωτίζει,
Καὶ βασιλέα ὁ λύτης
Στὸ σύνολο ἀντικρύζει,
Ποὺ τὰ παράξενά του
Τὰ μυθικὰ γνωρίζει.

Ἀθῶα Ὕπαρξις

193. Μεταγραμματισμὸς

Βγάζω Σίγμα, βάζω Ρῶ,
Μὰ θεὰ πάλι θωρῶ·
Μόνο ποὺ ἔγινε Ἑλληνίδα
Κεῖ ποὺ ἄλλ' εἶχε πατρίδα.

Βεδουῖνος

194. Αἴνιγμα

Γνωστό σου βλέπεις ποταμὸ
Στάρσενικό μου·
Ἄγριο, τὸ βρίσκεις στὸ δρυμὸ
Τὸ θηλυκό μου.

Κίτρινη Ἀράχνη

195. Ἀστὴρ

* * *
* * *
* * *
* * *Υ* * *
* * *
* * *

Καθέτως, μυθικὸς ληστής· ὁριζοντίως, ὠδικὸν πτηνόν· διαγωνίως, ἄνεμος καὶ μυθολογικὸς ποταμός.

Βραΐλιάνα

196. Ἐπιγραφὴ

Μ Ι Σ Μ Ι Α Ι Ε Α Ε
Ο Ο Ο Ο Ο Ω Ε Π Α Ζ Ι

Ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις.

Πρίγκιψ Σερνίν

197-201. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, τὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

βάτος, λόφος, Πάφος Μάϊος, ἄξων.

Γαρύφαλλο

202. Ἐλλιποσύμφωνον

ωι - αυο

Ἄνθος Ἀνεμώνης

203. Γρῖφος

α κιρ τος
α α κιρ κιρ υἱὸς τος τος
γῆ :: υἱοὶ χρ
α α κιρ κιρ σ' οὺς τος τος
α κιρ τος

Λευκοπυργιώτης

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 2

8. Ὄσιρις (ὄς, ἶρις).—9. Χαλάζι (χά, λά, ζεῖ).—10. Βίας-βόας.—11. Τὸ κουτάλι στὸ στόμα.

12.
Ι
ΚΩΣ
ΚΩΝΟΣ
ΑΝΟΙΞΙΣ
ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ

21. ΡΟΔΑΝΟΣ (Ρόδον, Ὀδύσσεια, Δαρεῖος, Ἀλγέριον, Νίνος, Οὐγγαρία, Σκόρος).— 22. Ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. — 23. *Πάντων μάλιστα αἰσχύνου σαυτόν* (Πάν, τόν, μαλ εἰς τᾶ, ἐς χἰ νοῦ, σ' αφ τόν.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΣ'—231]

Βραβεύομεν *Κωνσταντῖνον ΙΒ'.* Ἐλαχίστους στείλαντας εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. *Εὐγενὲς Ἰδανικόν, Ἠλέκτρα*

[ΑΣ'—232]

Καλή μου *Μαρίκα Φ.*, πιστεύω νὰ διαλύθηκε κάθε ἀνησυχία σου.

Ἀγνούλα

[ΑΣ'—233]

Ἀγαπητὴ *Χαδιάρα*, γράμμα μὲ φωτογραφίες πῆρες; *Ἀγνούλα*

[ΑΣ'—234]

Διαπλασόπουλα-ες, μπαίνοντας στὴν κίνηση προκηρύσσω δίδραχμο μηνιαῖο διαγωνισμὸ ἠθοποιῶν. Βραβεῖα ἐκλεκτά. Στείλατε: Φαρμακεῖον Κουστουκίδου, Μυτιλήνην, διὰ: *Τζέννην*

[ΑΣ'—235]

Ποιός θὰ μοῦ ἀρνηθῇ ἕνα τετραδιάκι Μ. Μυστικῶν; Γκλόρια; *Τζέννη*

[ΑΣ'—236]

Παρατείνουμε τὸν Διαγωνισμό μας (ΑΣ'—163) ἕως τὶς 25 Ἀπριλίου. Περιμένουμε ἀπὸ ὅλους-ες στὴ διεύθυνση: Νίνα Ζαρίφη, Φυλῆς 5, Ἀθήνας, διὰ: *Τρελλοπαρέα*

[ΑΣ'—237]

Νετέκτιβ *Χ*, ἡ *Ζουζοῦ* δὲν λέγεται Παπακυριακοπούλου (Διαπλ. Βεβαιότατα). Μάθε, ἀκόμη, ὅτι δὲν «χαθήκαμε» γιατὶ δὲν ἀποκαλύπτεται — καὶ μάλιστα ἀπὸ ἀνθρώπους σὰν καὶ σένα—ἤ.....

ΤΡΕΛΛΟΠΑΡΕΑ

[ΑΣ'—238]

Παιδιά, περιμένω ἀπ' ὅλους Μικρὰ Μυστικά. Χάκα! Καλτσάκη; Ζητῶ ἀνανέωση φιλίας. Δ/σις: Κουντουριώτου 224, Πειραιεύς. *Ἄθως (ὁ παλιὸς Συρκοῦφ)*

[ΑΣ'—239]

Παναγιώτη Γόντικα, ἀλληλογραφοῦμεν, Δ/σις: Ἐλένην Γιαμαλάκη, Ἡράκλειον Κρήτης, διὰ:

Σανθὴ Κρητικοπούλα

[ΑΕ'—240]

Ἀγρίμι=Κούνδουρος ἔτσι δὲν εἶναι; Βρές με. *Σανθὴ Κρητικοπούλα*

[ΑΣ'—241]

Ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικὸ μὲ ὅλες τὶς Διαπλασοπούλες. Δ/σις: Ρίτσαν Α.Γεωργιοπούλου, Κόρθιον Ἄνδρου, διὰ:

Γιούντη

[ΑΣ'—242]

Εὐχαριστῶ θερμὰ ὅσους-ες μὲ συνεχάρηκαν γιὰ τὸν προδιβασμό μου σὲ συνεργάτη τῆς Διαπλάσεως.

Σταμ-Καλ (Μαράντος)

[ΑΣ'—243]

Κίτρινη *Ἀράχνη*, ἤταν ἑπόμενο νὰ συμβῇ γιὰ νὰ ὑπάρχῃ στάδιον στὸ βουβὸ παιχνίδι νὰ ἐξελίσσεται... ἄνευ ἐμποδίων καὶ περιπλοκῶν.

Τρελλὴ Νεότης

[ΑΣ'—244]

Λιάνα, ἐνόμισες λοιπὸν πῶς ἔχω... κομμουνιστικὲς ἰδέες; Μὰ ὄχι, κάθε ἄλλο, τὸ ψευδώνυμό μου ἔχει κάποια... ἄλλη σημασία. *Κόκκινος Ταξότης*

[ΑΣ'—245]

Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μὲ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα-ες. Γράψατε: Τάσον Κυριακίδην, Μαραθῶνος 65, Ἀθήνας, διὰ:

Χρυσῆ Ἐλπίδα

[ΑΣ'—246]

Φίλημα Σκιᾶς-Μύρτις=ἀχώριστες φίλες... Ντόριαν Γκρέϋ, θὰ περιμένω ἀκόμα Μ. Μ.; *Πούπουλο*

Τύποις ΧΕΡΓΙΑΔΟΥ Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι